

Møteinnkalling - Kontrollutvalget i Os kommune

Arkivsak: 23/419
Møtedato/tid: 20.11.2023 kl. 12:00
Møtested: Nystuggu, Os kommunehus

Møtet avvikles for åpne dører, i tråd med kommuneloven § 11-5.

Eventuelle forfall, eller spørsmål om habilitet, meldes til Konsek Trøndelag IKS v/ Torill Bakken på telefon 90815168, eller e-post: torill.bakken@konsek.no

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Os, 10.11.2023

Mari Bakosgjelten (sign.)
Leder av kontrollutvalget

Torill Bakken
seniorrådgiver
Konsek Trøndelag

Kopi: Varamedlemmer, ordfører, kommunedirektør, postmottak og Revisjon Midt-Norge SA

Sakliste

Saksnr.	Sakstittel
34/23	Opplæring
35/23	Revisjonsstrategi 2023
36/23	Forenklet etterlevelseskontroll 2022 - tilbakemelding i fra kommunedirektøren
37/23	Årsplan og møteplan for 2024
38/23	Kontrollutvalgets arbeidsform
39/23	Referatsaker
40/23	Godkjenning av dagens protokoll

Opplæring

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Os kommune

Møtedato

20.11.2023

Saknr

34/23

Saksbehandler Torill Bakken**Arkivkode** FE-033**Arkivsaknr** 23/443 - 1**Forslag til vedtak:**

Kontrollutvalget kan ta saken til orientering.

Saksopplysninger:

Kommunene er de viktigste velferdsprodusentene i samfunnet, og forvalter store ressurser på vegne av innbyggerne. Omfanget og bredden i den kommunale tjenesteproduksjonen medfører et behov for utstrakt styring og kontroll. Kommunelovens (kompl.) § 22-1 fastslår at kommunestyret har (det øverste) ansvaret for å kontrollere kommunens virksomhet. For å utøve denne kontrollen skal kommunestyret i henhold til kompl. § 23-1 skal velge et kontrollutvalg som skal utøve kontrollen på sine vegne (se kommunestyrets møte 3/10-2023 sak 91/23).

For at kontrollutvalget skal få en bedre innsikt i oppgaven vil sekretariatet i møtet ha en gjennomgang av:

- kontrollutvalgets oppdrag
- aktørene i egenkontrollen
- hvordan kontrollutvalget jobber
- rettigheter og plikter for folkevalgte

I forbindelse med den siste delen om rettigheter og plikter for folkevalgte følges kommunens egen forskrift som ligger tilgjengelig på Lovdata.. Her kommer vi blant annet inn på tilgangen til digitale møtepapirer.

Ut over presentasjonen som blir gitt, kan det være greit at dere har oversikt over dette når dere kommer til det første møtet:

Møte i kontrollutvalget

For møtet i kontrollutvalget er det noen "kjøreregler" som et offentlig organ må forholde seg til. Det er i hovedsak:

1. Kontrollutvalgets møter er åpne. Møtet skal lukkes når det er saker som er unntatt offentlighet, jf. kompl. § 11-5.
2. Kontrollutvalget fatter sine vedtak i møte.
3. Møtet er ikke ferdig før protokollen er gjennomgått.
4. I spesielle tilfeller kan leder bestemme at møtet skal gjennomføres som fjernmøte, jf. eget reglement.
5. Kontrollutvalgets medlemmer har møteplikt og i dette ligger det også noen rettigheter og plikter:
  - a. Krav på fri fra jobb
  - b. Rett til godtgjørelse og tapt arbeidsfortjeneste
  - c. Gyldig forfall - skal meldes så raskt som mulig slik at vara kan innkalles
  - d. Habilitet – inhabilitet skal meldes så raskt som mulig slik at vara kan kalles inn

Rammer for kontrollutvalgets arbeid finnes her:

- Kommuneloven, forvaltningsloven og offentleglova
- Kommuneloven 7 del, kapitel 22-26:
- Forskrift om kontrollutvalg og revisjon
- Veileder til forskrift om kontrollutvalg og revisjon
- Tolkninger gitt av Kommunal- og Distriktsdepartementet
- Kontrollutvalgsboka, utgitt av Kommunal- og Distriktsdepartementet
- Reglement for kontrollutvalget i kommunen
- Møtet er satt, utgitt av KS
- Veiledere utgitt av Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT)
- Veiledere utgitt av NKRF – kontroll og revisjon i kommunene (NKRF)
- Kontrollutvalgets egen årsplan

I tillegg kommer også lover, forskrifter, veiledere osv. tilknyttet de ulike sakene kontrollutvalget til enhver tid har til behandling.

Videre opplæring

For at kontrollutvalget skal få en best mulig oversikt over sin rolle og oppgaver og bli bedre rustet til å møte sitt arbeid, så inviterer Konsek Trøndelag sine kontrollutvalg til regionvise samlinger i januar. For Fjellregionen vil dette bli på Røros den 15.januar 2024. Invitasjon er vedlagt referatsakene.

Vurdering og konklusjon:

Under gjennomgangen av denne saken vil utvalget få en kort innføring i kontrollutvalgets rolle og oppgaver. Det er utarbeidet en presentasjon som vil bli gjennomgått i møtet, og sekretariatet ønsker å bidra til en erfaringsutveksling og dialog. Det vil også bli vist til hvor dere kan finne aktuell informasjon.

Kontrollutvalget kan ta denne saken til orientering.

Revisjonsstrategi 2023

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Os kommune

Møtedato

20.11.2023

Saknr

35/23

Saksbehandler Torill Bakken

Arkivkode FE-216

Arkivsaknr 23/296 - 2

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar informasjonen om revisjonsstrategi for regnskapsåret 2023 til orientering.

Vedlegg:

- Uavhengighetserklæring

Saksopplysninger:

Revisjon Midt-Norge SA reviderer kommunens årsregnskap og rapporter til kontrollutvalget og kommunestyret. Kontrollutvalget har et lovpålagt ansvar for å holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet. Utvalget skal også påse at kommunens regnskaper er betryggende revidert jamfør §3 i forskrift om kontrollutvalg og revisjon. Oppdragsansvarlig revisor skal hvert år utarbeide en strategi og plan for revisjonsoppdraget med utgangspunkt i risiko og vesentlighetsvurderinger.

Strategien omhandler regnskapsåret 2023.

Formålet med revisjonsstrategien er primært å avdekke risiko for feilrapportering og definere hvilke revisjonshandlinger revisor må gjennomføre for å avgi revisjonsberetningen. Revisor skal i samsvar med gjeldende revisjonsstandarder utarbeide en strategi og plan for sitt revisjonsoppdrag. Revisjonsstrategien skal utarbeides på faglig grunnlag og vil ha sitt utgangspunkt i risiko og vesentlighetsvurderinger. Revisors strategi og plan for hvordan det enkelte revisjonsoppdrag skal løses er interne vurderinger og interne dokumenter hos revisor.

Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor vil i dagens møte ha en gjennomgang av strategien for revideringen av regnskapet for 2023.

Dersom det blir gitt informasjon om interne forhold hos revisor eller spesielle kontrolltiltak, kan det bli nødvendig å lukke møte, jfr. kommunelovens § 11-5, 2. ledd. Kontrollutvalget vil i så fall ha plikt til å bevare taushet om den delen av innholdet som er belagt med taushetsplikt.

Revisors uavhengighet

Revisor skal være uavhengig av kommunen. Det innebærer begrensninger for revisor, blant annet når det gjelder ansettelsesforhold, styreverv og rådgivingstjenester. Revisor skal løpende foreta en vurdering av egen uavhengighet. Den som er ansvarlig for revisjonsoppdraget skal hvert år legge fram en skriftlig vurdering av egen uavhengighet for kontrollutvalget.

Revisors uavhengighetserklæring er vedlagt saken.

Konklusjon:

Denne saken har flere funksjoner. For det første blir kontrollutvalget orientert om at kommunen revideres av uavhengig personell. For det andre holdes kontrollutvalget løpende

orientert om revisjonsarbeidet og for det tredje får kontrollutvalget et bedre grunnlag for å fastslå at kommunens regnskaper er betryggende revidert. Alt dette inngår i kontrollutvalgets påse-ansvar overfor regnskapsrevisor, som er nærmere beskrevet i kommuneloven paragraf 23-2 med forskrift. Kontrollutvalgets sekretariat viser ellers til revisors redegjørelse i møtet, og anbefaler kontrollutvalget å ta den til orientering.

Egenvurdering av uavhengighet:

Os kommune

Kommuneloven § 24-4 og forskrift om kontrollutvalg og revisjon §16- §19 setter krav til revisors uavhengighet. Kravene er beskrevet i bestemmelsene. Dette dokumentet beskriver revisors egenvurdering og skal ivareta krav i forskriften.

Ansettelsesforhold	Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn i revisjonsselskapet
Medlem i styrende organer	Undertegnede er ikke medlem i styrende organer i noen virksomhet som Os kommunen deltar i.
Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til revisor.
Nærstående	Undertegnede har ikke nærstående som har en slik tilknytning til Os kommune at dette har betydning for min uavhengighet og objektivitet i utførelsen av revisjonsoppdraget.
Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	<p>Undertegnede bekrefter at det ikke er ytet rådgivning eller andre tjenester overfor Os kommune som er av en slik art at dette kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</p> <p>Før slike tjenester utføres, vurderer revisor rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom revisor konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriftens § 16, utfører revisor ikke tjenesten. Hvert enkelt tilfelle vurderes særskilt.</p> <p>Revisor vil kunne besvare spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Slike veiledninger skjer med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger.</p>
Tjenester under (fylkes)kommunens egne ledelses- og kontroll-oppgaver	Undertegnede bekrefter at det ikke ytes tjenester overfor Os kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.
Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	Undertegnede bekrefter at verken revisor eller Revisjon Midt-Norge SA opptre som fullmektig for Os .
Andre særegne forhold	Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til min uavhengighet og objektivitet.

Trondheim, 16. august 2023

Wenche Holt
Oppdragsansvarlig revisor

Forenklet etterlevelseskontroll 2022 - tilbakemelding i fra kommunedirektøren

---

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Os kommune

Møtedato

20.11.2023

Saknr

36/23

Saksbehandler Torill Bakken**Arkivkode** FE-216 - Revisjon**Arkivsaknr** 23/194 - 17

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar kommunedirektørens tilbakemelding angående etterlevelseskontroll 2022 til orientering.

Vedlegg:

- Kommunedirektørens tilbakemelding på etterlevelseskontroll 2022

Saksopplysninger:

Kontrollutvalget behandlet i forrige møte revisors attestasjonsoppdrag i forbindelse med kommunens etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen på etterlevelse av kapittel 25 Internkontroll i kommuneloven.

Følgende kriterier ble lagt til grunn i kontrollen:

Valgte kriterier

1) Internkontroll

1. Hvordan sikrer og kontrollerer kommunedirektøren at internkontrollrutiner blir fulgt i de ulike enheter i kommunen?
2. Har kommunedirektøren en beskrivelse av vurdering som sikrer at internkontrollen er tilpasset kommunens/områdets størrelse, egenart og risikoforhold?
3. Har kommunedirektøren rutiner for å følge opp avvik som avdekkes i internkontrollen, evaluering og ved behov forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll?

2) Rapportering

1. Hvordan og hvor detaljert rapporteres det om internkontroll og om resultater fra statlige tilsyn til kommunestyret?
2. Hvor ofte rapporteres det?

Revisor konkluderte slik:

Punkt 1:

Os kommune har mye bra internkontroll i enhetene, men i varierende grad overordnet beskrivelse av virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering med nødvendige rutiner og prosedyrer.

Når det gjelder oppfølging som sikrer at internkontrollrutiner blir fulgt i de ulike enhetene i kommunen vises det i stor grad til Compilo.

Kommunedirektøren viser til at det i 2023 vil bli utviklet ny rutine for oppfølging av internkontrollen.

Revisjonen har ikke mottatt beskrivelse av rutiner som dokumenterer at det er en risikovurderingsprosess som sikrer at internkontrollen er tilpasset kommunens/områdets størrelse, egenart og risikoforhold.

Avvik som blir meldt i Compilo har rutiner for behandling og evaluering. Økonomiske avvik på enhetsnivå rapporteres gjennom tertialrapportene og forslag til nødvendige tiltak skal beskrives der.

Revisor har ikke inntrykk av at avvik i økonomisk internkontroll blir rapportert i Compilo, eller at disse har en tilsvarende oppfølging med vurdering av behov for å endre skriftlige prosedyrer eller rutiner.

Punkt 2:

Os kommune har hatt en årlig rapportering om internkontrollen og resultater av statlige tilsyn til kommunestyret. Dette ble gjort i årsberetningen for 2022 samt egen sak vedrørende statlige tilsyn.

Kommunens egen rapportering til kommunestyret viser til at det jobbes fortløpende med nye rutiner.

Følgende vedtak ble fattet av kontrollutvalget i møte 18.09.23, sak 27:

- 1. Kontrollutvalget tar uavhengig revisors attestasjonsuttalelse om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen til orientering.*
- 2. Kontrollutvalget ber kommunedirektøren merke seg revisors konklusjoner.*
- 3. Kontrollutvalget ber kommunedirektøren om en skriftlig tilbakerapportering til utvalget om hvordan revisors anmerkninger i nummerert brev er fulgt opp innen 10.11.2023*

Vurdering:

Sekretariatet viser til kommunedirektørens tilbakemelding.

I tilbakemeldingen er punktene revisor har i konklusjonen svart opp.

Sekretariatet mener etterlevelseskontrollen er fulgt opp.

Kontrollutvalget kan ta tilbakemeldingen til orientering.

Os kommune

KOMMUNEDIREKTØRENS OVERORDNA ROS I OS KOMMUNE

Innhold

1. Innledning om internkontrollen.....	2
2. Sak til kontrollutvalget	3
3. Kommunedirektørens overordna ROS analyse.....	6

Os, kommune, 9.november 2023

1. Innledning om internkontrollen

God internkontroll er en del av kommunens samlede styring og ledelse for å sikre leveranse av gode tjenester innenfor krav fastsatt i lover og forskrifter.

I den nye kommuneloven av 22. juni 2018 er kravet til kommunene om internkontroll skjerpet. § 25-1 sier:

"Internkontrollen skal være systematisk og tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold.

Ved internkontroll etter denne paragrafen skal kommunedirektøren:

- utarbeide en beskrivelse av virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering*
- ha nødvendige rutiner og prosedyrer*
- avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik*
- dokumentere internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig*
- evaluere og ved behov forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll"*

Det er i tillegg en rekke bestemmelser i kommuneloven og særlover som kan knyttes opp mot internkontroll.

Kommuner skal også ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges.

Internkontrollen i Os kommune har som mål å sikre:

- Målrettet og effektiv drift
- Etterlevelse av lover og regler
- Pålitelig rapportering
- Iverksetting og oppfølging av politiske vedtak

Systemet består av:

- Kvalitetssystemet Compilo med styrende dokumenter og rutiner
- Kvalitetssystemet Compilo med avvikssystem
- Budsjett- og analyseverktøyet Framsikt med plan- og rapporteringsmodul (måloppnåelse planer, økonomi og internkontroll)
- Bridge - oppfølging av politiske vedtak

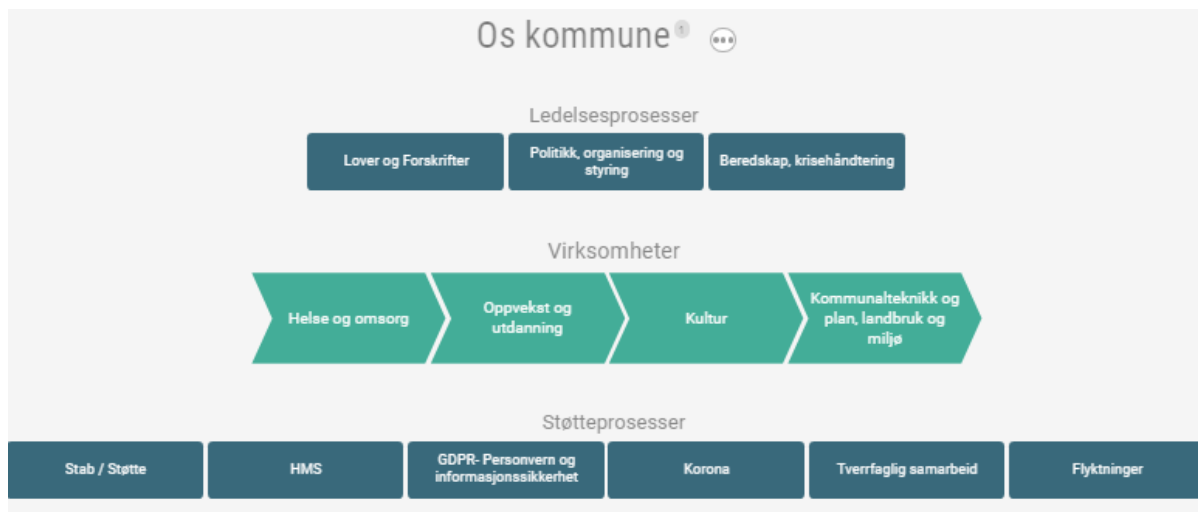
Alle medarbeidere i Os kommune skal være kjent med kommunens kvalitetssystem og aktuell tilgjengelig dokumentasjon.

Virksomhetsledere skal i tillegg bruke Framsikt med de moduler som til enhver tid tas i bruk.

Det er utarbeida egne retningslinjer for arbeidsoppgaver til ledere i Os kommune. (Oktober 2023).

Målet i Os kommune er å ha en høy etisk standard og en etisk forsvarlig forvaltning av menneskelige og materielle verdier.

Kvalitetssystemet i Compilo er bygd opp slik:

2. Mer risikobasert internkontroll

- Hva kan gå galt?
- Hvilken risiko kan vi leve med?
- Hvilke kontrolltiltak har vi, og er de relevante?

2. Sak til kontrollutvalget

Kontrollutvalget behandlet den 18.09.23 sak 27/23 – Forenklet etterlevelseskontroll og fattet følgende vedtak:

1. *Kontrollutvalget tar uavhengig revisors attestasjonsuttalelse om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen til orientering.*

2. *Kontrollutvalget ber kommunedirektøren merke seg revisors konklusjoner.*
3. *Kontrollutvalget ber kommunedirektøren om en skriftlig tilbakerapportering til utvalget om hvordan revisors anmerkninger i nummerert brev er fulgt opp innen **10.11.2023**.*

Dette gjelder kommunedirektørens overordna ROS analyse.

Kommunedirektøren rapporterer årlig om internkontroll i årsberetningen og kommunestyret skal ha en årlig gjennomgang av internkontrollen

Kommunedirektørens oppsummering av status:

Os kommune har oppdaterte planer, rutiner og reglementer.

HMS er betryggende ivaretatt med oppsatte prosedyrer.

Kommunedirektøren vurderer at den største risiko for at noe går galt er manglende kapasitet og kompetanse i tjenesteproduksjon ved lav bemanning og innleie

Årsak:

Mangel på fagfolk, sykefravær og innleie av vikarer i tjenesteproduksjon, primært innen helse og omsorg.

Os kommune er sårbar på en rekke administrative fagområder og som betjenes kun av en fagpersonperson. Dette gjelder blant annet økonomi, personal, helsestasjon, overordna styring og ledelse. Dette kan medføre forsinkelser i saksbehandling og politiske saker.

For å redusere risiko og bygge robuste fagmiljøer har Os kommune omfattende interkommunalt samarbeid

Kommunedirektøren har lage en overordna ROS analyse.

Det er gjort tilsvarende for virksomhetsområdene:

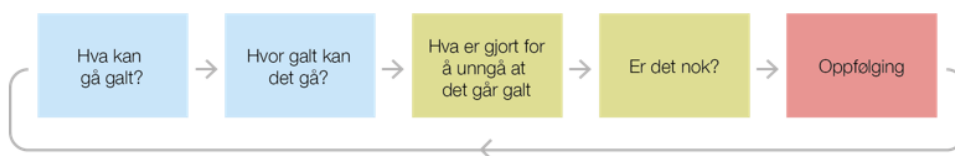
Helse og omsorg,

oppvekst og samfunn

Kommunalteknikk.

Virksomhetsområdene har gjort en risikoanalyse på hva som har størst risiko for at noe kan gå galt :

- Hva kan gå galt?
- Hvilken risiko kan vi leve med?
- Hvilke kontrolltiltak har vi, og er de relevante?

Her er kommunedirektørens oppsummering av fire områder med stor risiko:

Risikoområder i Os	Hva har vi av tiltak for å redusere skaden?	Konsekvens
1.Rekuttering og kompetanse	Mangel på fagfolk grunnet rekuttering, sykefravær og innleie vikarbyra.	Redusert kvalitet og kapasitet i tjenesteproduksjon og saksbehandling
2.Nettnetverksbrudd	Vi har sikret små nettnetverksbrudd og skifter til 4G Kan skaffe oss fibernett sørfra om det er lokale brudd Skjer det brudd på 5 G og hovednettet mister vi alt Totrinns pålogging- bruk av ID porten Strømbrudd- jobber med nødstrømsaggregat sykehjem Vi har sikra oss lik at vi får ut pasientinformasjon Det er en reservenøkler til innganger	Det blir krevende å få utført tjenester. Saksbehandlingen stopper opp
3.Vold og trusler	Digital opplæring for alle ansatte innen helse og omsorg. Alle virksomheter skal ha en egen ROS på vold og trusler / bruke A- tilsynets mal Trygghetsteamet innen helse og omsorg kan informere øvrige virksomheter. Har mange gode rutiner på skole	
4.Vareleveranse	Har vi stort nok medisinalager? Lang leveringstid i dag Det brukes mye tid på å skifte preparater; det er ventetid på medisiner	
	Kommunedirektøren og virksomhetene skal oppdatere/ gjennomgå ROS analyser en gang i året . Ny gjennomgang i november 2024.	

3. Kommunedirektørens overordna ROS analyse

Kommunedirektøren stiller følgende spørsmål for å gjøre vurderinger av status og utfordringer for den overordna ROS analysen

- Har vi sektorovergripende reglementer på plass?
- Er delegering etablert og fungerende?
- Er internkontrollen i tjenester og støtteprosesser risikobasert?
- Er det etablert rutiner og dokumentasjon for tjenesteyting og støtteprosesser?

Etablert? Oppdatert? Etterlevd?	Status			Kommentar	Oppfølging
	Egen- vurdering			Hvorfor er Os kommune grønne, gule eller røde?	Hvem, hva, når
Sektorovergrip ende				Har Os kommune overordna planer, rutinebeskrivelser og reglementer?	
HMS arbeidet				Det skal være en kartlegging av farer, problemer, vurdering av risiko – og risikoanalyser for den enkelte virksomhet. Dokumentene her omfatter: AKAN, mobbing, trakassering, medarbeidersamtaler, sykdomsoppfølging, håndtering av trusler, vold og annen uønsket adferd, vernerunder, brannvern, risikovurderinger og medarbeiderundersøkelser Årlig handlingsplan for HMS i AMU	Ledere
Compilo				Overordna kvalitetssystem. Dokumentasjon av retningslinjer, reglementer og avvikssystem. Ikke gode nok rutiner på løpende oppdateringer. Avvikssystemet fungerer godt.	

GDPR og informasjonssikkerhet			OS kommune har egne prosedyrer for personvern og informasjonssikkerhet ROH jobber med å utarbeide ny ROS analyse ad datasikkerhet – frist 1.1. 2024 RenRøros forvalter serverparken, går over til skylagring i 2024.	
Økonomiplan med reglementer			Økonomireglement oppdatert 23.juni 2022. Økonomiplan vurderes som det viktigste styringsdokumentet i Os som tildeler rammer, prioriterer tiltak og følger opp tverrfaglige planer	
Retningslinjer for innkjøp. Anskaffelsesreglement			Oppdatert i Compilo 12082022 Vedtatt 22.09.2022 Det har vært jobba mye med kvalitetssikring i anbud, men Os kommune må fortsatt jobbe med kvalitetssikring for å følge opp vedtatte reglement	
Planer				
Folkehelseplan			Utarbeida i 2021 Ikke gode nok rutiner eller kapasitet til å følge opp	
Kommuneplanens arealdel			Oppdatert i 2023 ; sak hos Statsforvalter for oppfølging	
Kommuneplan-samfunnsdel			Er fra 2015 og skal oppdateres i 2024. Det er flere gode mål i eksisterende plan. De lovpålagte tjenestene styres av andre dokumenter; lover og forskrifter.	Januar 24 oppstart
Klima og energiplan			Vedtatt 21092023. Handlingsprogrammet skal følges opp i økonomiplan.	
Tverrfaglig rutine				

BTI			Rutiner er under arbeid som følge av tilsyn og forvaltningsrevisjon helsetjenesten og tidlig innsats	Frist?
Tverrfaglig innsats				

			Er delegering etablert og fungerende?	JA
Politisk delegeringsreglement			Vedtatt 28.mai 2020	
Delegeringsreglementet			<p>Dette ligger i Compilo / kommuneforlaget og delegering er gitt pr lov</p> <p>Os kommune har årlig gjennomgang og reviderer ved endringer i lover.</p>	

			Har Os kommune gode rapporteringsrutiner?	JA
Framsikt			Os kommune tar i bruk nytt rapportering-og budsjetteringssystem i 2023 som gir bedre oversikter og lettere tilgjengelig statistikk	
Terital-rapporter			Os kommune rapporterer status ad økonomi og investeringer 2 ganger pr år. Dette fungerer bra.	
Regnskap			Økonomiske avvik skal meldes fortløpende fra avdelingslederne og virksomhetslederne	
Årsberetning			<p><i>Helse og omsorg</i></p> <p>Har jobba mye og oppdatert rutiner i Compilo</p>	
			<p>Oppvekst og samfunn</p> <p>Dokumenterer kvalitet i den årlige tilstandsrapporten for oppvekst.</p> <p>Dokumenterer i Compilo, tertialrapporter og årsmeldinger</p>	
			<p>Kommunalteknikk</p> <p>Har ikke fullstendige rutiner på byggesak, men tjenesten fungerer godt med kjøp av byggsakstjenester</p>	

			<i>Bygningsforvaltning</i> Har oversikt over bygningsmassen – status og vedlikeholdsbehov i Famac	
			<i>Renholdsplaner</i> Det er utarbeida renholdsplaner for alle bygg	
			<i>Sjølkostfond- vann og avløp</i> Tidligere rutiner er overført til Compilo i et dokument kalt internkontroll og HMS for VA – datert 12.05.2023	

Oppfølging lover			Følger Os kommune lovverket?	
Forvaltningslov			Har for mange “enmannsjobber “ - jobber med kvalitetssikring og slik at det alltid skal være to som skriver under saker Alle politiske vedtak skal begrunnes Kommunedirektøren skal si fra om politiske vedtak ikke er i tråd med regelverket	
Jord- og konsesjonslov			Jord og konsesjonslov følges i alle saker. Saker blir av og til løftet til politisk nivå under saksbehandlingen og før det har kommet til formannskapet. Dette skjer når søker ikke får det som de vil . Det er en utfordring å få aksept for at disse lovsakene følger bestemte regler om høring til naboer mm og som tar tid og som krever omfattende vurderinger	
Kommunelov			Kommuneloven følges i saker	
Naturmangfoldsloven			Har en person på tre kommuner. Evner ikke å følge opp naturmangfoldsloven og alle formål i alle saker	
Offentlighetslov			Os kommune har få saker u.off- med unntak i saker sak med personopplysninger	
Plan – og bygningslov			Har ikke egen kapasitet / byggesaksbehandler- kjøper privat tjeneste- sårbart . Grønn så lenge vi har avtale.	

			Hva kan gå galt - på overordna nivå	Konsekvens
			<p>Os kommune har mange fagområder som betjenes av en person og dette er svært sårbart ved sykdom.</p> <p><i>Stab</i> <i>Byggesak, plan , oppmåling</i> <i>Helsestasjon, fysioterapi</i></p> <p>For å redusere sårbarhet er det etablert flere vertskommunesamarbeid for å bygge opp robuste fagmiljøer med kompetanse og kapasitet.</p>	
Rekruttering			<p><i>Helse og omsorg</i></p> <p>Det har blitt en stor utfordring å få tak i kvalifisert personell, samt bemanne i ferier. Det kan bety at vi ikke klarer å levere riktig tjeneste til rett tid. Det samme gjelder ved sykefravær.</p> <p>Dette gjelder spesielt helse og omsorg</p>	
Konsekvens økonomi			<p>Sykefravær, innleie, manglende rekruttering, medfører økte kostnader og høye kostnader til innleie. De økonomiske rammer vil ikke bli holdt.</p>	

Årsplan og møteplan for 2024

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Os kommune

Møtedato

20.11.2023

Saknr

37/23

Saksbehandler Torill Bakken

Arkivkode

Arkivsaknr 23/329 - 2

Forslag til vedtak:

Årsplan for 2024 godkjennes.

Ordinære møter i kontrollutvalget i 2024 fastsettes slik:

- Mandag 15.januar – regional samling for Konsek sine utvalg i fjellregionen
- Mandag 29. januar
- Mandag 18. mars
- Mandag 6.mai
- Mandag 16. september
- Mandag 18. november

Møtene starter kl. 12:00, og gjennomføres fortrinnsvis på møterom Nystuggu i Os kommunehus

Årsplanen oversendes kommunestyret til orientering.

Vedlegg:

- Utkast årsplan 2024

Saksopplysninger:

Møter i kontrollutvalget holdes på de tidspunkt som er vedtatt av kontrollutvalget selv, eller når kontrollutvalgets leder finner det påkrevd, eller minst 1/3 av medlemmene krever det. Kontrollutvalgets møter holdes for åpne dører i henhold til kommuneloven §11-5. Det foreslås tre møter i første halvår og to i siste halvår.

Det er åpnet for at kontrollutvalget kan gjennomføre fjernmøte dersom det er nødvendig. I hovedsak innkalles til fysiske møter.

Sekretariatet mener at kontrollutvalget har god erfaring med at revisor og innledere kan delta digitalt, og det åpnes for det det kan videreføres i 2024.

For å systematisere kontrollutvalgets arbeid så er det utarbeidet en årsplan som viser hvilken strategi kontrollutvalget har for gjennomføringen av egenkontrollen. Siden det er et nytt kontrollutvalg, så er arbeidet lagt opp i tråd med hvordan kontrollutvalget i Os tidligere har arbeidet. Det legges opp til en gjennomgang av planen slik at utvalget kan tilpasse strategi og planlagte aktiviteter ut fra sine ønsker.

Utkastet må ses på som en skisse over de aktiviteter kontrollutvalget vil ta for seg i løpet av året. Ut over planlagt aktivitet er det løpende vurderinger på behov for orienteringer, behandling av henvendelser og lignende.

Kontrollutvalgets møter har i 2023 vært holdt i Os kommunehus, fortrinnsvis på mandager med møtestart kl. 12:00.

Dette er forsøkt å videreføre så langt det er mulig.

Årsplan for 2024

Hovedmålene for kontrollutvalgets arbeid med strategi for oppgavegjennomføring.

Oversikt over hvilke kontroll- og tilsynsoppgaver som vil stå i fokus.

Vedtatt i kontrollutvalgets møte den 20.november 2023, Sak 37/23

INNHOLDSFORTEGNELSE

INNLEDNING	3
1 KONTROLLUTVALGET	3
1.1 KONTROLLUTVALGETS HJEMMEL	3
1.2 KONTROLLUTVALGETS ANSVARS OG ARBEIDSOMRÅDE	3
2 KONTROLLUTVALGETS VIRKSOMHET	3
2.1 MØTER I KONTROLLUTVALGET	3
2.2 FJERNMØTER	4
2.3 REGNSKAPSREVISJON	4
2.4 FORVALTNINGSREVISJON	4
2.5 EIERSKAPSKONTROLL	4
2.6 RISIKO OG VESENTLIGHETSANALYSE	5
2.7 FORENKLET ETTERLEVELSESKONTROLL	5
2.8 ANDRE OPPGAVER	5
2.8.1 ORIENTERING FRA POLITISK OG ADMINISTRATIV LEDELSE	5
2.8.2 BESTILLING FRA KOMMUNESTYRET	5
2.8.3 HENVENDELSER FRA PUBLIKUM	6
2.8.4 OPPFØLGING MED REVISORS ARBEID	6
2.8.5 OPPFØLGING AV SAKER	6
2.8.6 RAPPORTERING	6
2.8.7 SAMORDNING AV KONTROLL	6
3 ANNET	6
4 KONTROLLUTVALGETS BUDSJETT 2024	7
5 SEKRETARIATSFUNKSJONEN FOR KONTROLLUTVALGET	7
6 PLAN FOR MØTEVIRKSOMHETEN I 2024	7
VEDLEGG - MØTEPLAN	8

INNLEDNING

Kommunestyret skal etter kommuneloven påse at kommunens virksomhet skjer innenfor rammene av lovverket og egne vedtak. Kommunestyret kan omgjøre vedtak av andre folkevalgte organer eller administrasjonen i samme utstrekning som disse kan omgjøre vedtaket selv. Kommunestyret har også ansvaret for at de kommunale regnskaper blir revidert på betryggende måte.

For å gjennomføre disse kontrolloppgavene skal kommunestyret velge et kontrollutvalg. Jfr. kommunelovens (kompl.) § 23.1.

Den delen av den kommunale egenkontrollen som utøves av kontrollutvalget må ikke forveksles med kommunens internkontroll. Kommunens internkontroll er kommunedirektørens ansvar.

1 KONTROLLUTVALGET

1.1 KONTROLLUTVALGETS HJEMMEL

Kontrollutvalgets arbeid er regulert av:

- Kommunelovens (KL) § 23
- Forskrift om kontrollutvalg og revisjon i kommuner og fylkeskommuner

Kommunestyret kan i tillegg til de lovpålagte oppgaver og prosedyrer fastsette eget reglement for kontrollutvalget – som vil kunne gi nærmere regler for kontrollutvalget.

1.2 KONTROLLUTVALGETS ANSVARS OG ARBEIDSOMRÅDE

Kontrollutvalget er valgt for å ivareta kommunestyrets kontroll- og tilsynsansvar. Med unntak for kommunestyret selv, skal kontrollutvalget føre tilsyn og kontroll med hele den kommunale forvaltningen - inklusive de øvrige folkevalgte organer. Kontrollutvalgets arbeidsområde er derfor altomfattende.

En viktig del av kontrollutvalgets ansvar vil være å påse at kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte (regnskapsrevisjon), og at det blir ført kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak.

Kontrollutvalget skal videre påse at det blir gjennomført systematiske vurderinger knyttet til hvorvidt norsk lov og politiske vedtak etterleves, samt systematiske vurderinger av forvaltningens effektivitet, produktivitet og måloppnåelse (forvaltningsrevisjon). I tillegg skal kontrollutvalget påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper (eierskapskontroll).

Kontrollutvalget skal ikke overprøve politiske prioriteringer fattet i samsvar med delegert myndighet.

2 KONTROLLUTVALGETS VIRKSOMHET

2.1 MØTER I KONTROLLUTVALGET

Møtene i kontrollutvalget er åpne. Møtene vil være lukket i saker/orienteringer der lov- og regelverk hjemler taushetsplikt og lukket dør.

Kommunens ordfører og kommunens revisor har møte- og talerett i kontrollutvalgets møter.

Det legges opp til 5 ordinære møter i 2024, se *vedlegg*.

2.2 FJERNMØTER

Det er viktig at det legges til rette for at arbeidet som gjøres i folkevalgte organer ikke stopper opp, selv om noe skulle hindre fysiske møter i lengre tid fremover. Ifølge smittevernråd skal det svært lite til for at en møtedeltaker bør melde forfall fra et fysisk møte. Departementet har uttalt at det er tilstrekkelig at bare ett medlem sitter i et annet lokale for at møtet defineres som et fjernmøte.

Mulighet til fjernmøte anses som et godt og effektivt supplement, særlig med tanke på deltagelse for revisor for å kunne spare kostnader til reising. Ut fra forutsetningene legges det i hovedsak opp til fysiske møter for kontrollutvalget, men med mulighet for revisor til å delta digitalt.

2.3 REGNSKAPSREVISJON

Kontrollutvalget skal påse at årsregnskap blir revidert på en betryggende måte, herunder skal kontrollutvalget holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at det foregår i samsvar med de bestemmelser som følger av loven og god kommunal revisjonsskikk. Kontrollutvalget skal følge opp eventuelle merknader og påpekninger fra revisor.

Kontrollutvalget skal avgi uttalelse til kommunestyret vedrørende kommunens årsregnskap og årsmelding før formannskapet avgir sin innstilling. Behandling av kommunens regnskap planlegges gjennomført 6. mai.

2.4 FORVALTNINGSREVISJON

Forvaltningsrevisjon er hjemlet i KL § 23.2, og i forskrift om kontrollutvalg og revisjon.

Kontrollutvalget skal i henhold til § 23.3 minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon.

Planen skal baseres på risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens virksomhet, med sikte på å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon på de ulike sektorer og virksomheter. Denne analysen bestilles av revisor i årets første møte.

Plan for inneværende valgperiode bør utarbeides av kontrollutvalget i løpet av 1. halvår 2024, og skal vedtas i kommunestyret innen utgangen av 2024.

Vedtatt [plan i forrige valgperiode](#) gjelder ut 2024.

Det er Revisjon Midt-Norge SA som gjennomfører forvaltningsrevisjoner etter bestilling i fra kontrollutvalget.

2.5 EIERSKAPSKONTROLL

Eierskapskontroll er hjemlet i KL § 23.4, og i forskrift om kontrollutvalg og revisjon.

Kontrollutvalget skal i henhold til loven minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide en plan for

eierskapskontroll. Planen skal være basert på en risiko- og vesentlighetsvurdering, se 2.6.

Plan for inneværende valgperiode skal vedtas i løpet 2024. Behovet for eierskapskontroll vurderes hvert år. Vedtatt [plan i forrige valgperiode](#) gjelder ut 2024.

Det er Revisjon Midt-Norge SA som gjennomfører eierskapskontroller etter bestilling i fra kontrollutvalget.

2.6 RISIKO OG VESENTLIGHETSANALYSE

I henhold til Kommuneleven §23-3 og Forskrift om kontrollutvalg og revisjon, §§ 4 og 5, skal kontrollutvalget utarbeide plan for forvaltningsrevisjon, som endelig vedtas av kommunestyret. Planene skal utarbeides minimum en gang i løpet av valgperioden, og senest i løpet av første året i valgperioden.

Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens virksomhet og virksomheten i kommunens selskaper. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Kontrollutvalget skal i årets første møte bestille analyse som skal benyttes for arbeidet med plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for ny valgperiode.

2.7 FORENKLET ETTERLEVELSESKONTROLL

I kommuneloven § 24-9 er regnskapsrevisor gitt en ny oppgave – Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen. Loven forutsetter en uttalelse på utført arbeid med såkalt moderat sikkerhet og er definert nærmere i normer for god kommunal revisjonsskikk.

Basert på en risiko- og vesentlighetsvurdering skal det innhentes tilstrekkelig informasjon for ett eller et fåtall områder, hvor det skal vurderes om det foreligger brudd på lover, forskrifter eller vedtak. Revisor skal rapportere til kontrollutvalget om resultatet av kontrollene.

Revisor skal basere sin oppgave på en risiko- og vesentlighetsvurdering og skal senest 30. juni avgi en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget på resultatet av denne kontrollen. Kommunedirektøren skal ha kopi av rapporten.

2.8 ANDRE OPPGAVER

Kontrollutvalget kan til enhver tid ta opp saker som ligger innenfor dets ansvars- og kompetanseområde.

2.8.1 ORIENTERING FRA POLITISK OG ADMINISTRATIV LEDELSE

Kontrollutvalget kan hos kommunen, uten hinder av taushetsplikt, kreve enhver opplysning, redegjørelse eller ethvert dokument og foreta de undersøkelser som det finner nødvendig for å gjennomføre oppgavene, jfr. KL § 23.2. Ved behov for ytterligere saksopplysninger, kan kontrollutvalget også innkalle administrasjonssjefen i forbindelse med behandling av saker i møtene.

Administrativ ledelse bør normalt være til stedet ved kontrollutvalgets møte når regnskap og årsberetning for foregående år skal behandles.

2.8.2 BESTILLING FRA KOMMUNESTYRET

Kontrollutvalget skal føre tilsyn med forvaltningen på vegne av kommunestyret. Kontrollutvalget ser positivt på bestillinger fra kommunestyret mht. saker og prosjekter kommunestyret ønsker at kontrollutvalget skal følge spesielt opp.

2.8.3 HENVENDELSER FRA PUBLIKUM

Kontrollutvalget kan ta imot henvendelser fra publikum, men kontrollutvalget er imidlertid ikke et klageorgan og har ikke avgjørelsesmyndighet på forvaltningsområdet.

Kontrollutvalget avgjør selv i hvilken form og grad henvendelser fra publikum skal følges opp.

2.8.4 OPPFØLGING MED REVISORS ARBEID

Kontrollutvalget er pålagt å holde seg orientert om revisors arbeid, og skal bl.a. påse revisjonsarbeidet utføres i henhold til god kommunal revisjonsskikk. Denne oppgaven blir ivaretatt med jevnlige orienteringer fra revisor. Oppgaven ivaretas også ved behandling av uavhengighetserklæringer, årlig orientering om revisjonsstrategien og kvalitetsrapporter i fra NKRF.

Revisor er tilstede i utvalgets møter etter behov. Det gjøres mulig for revisor å delta via Teams når det er ønskelig.

2.8.5 OPPFØLGING AV SAKER

I henhold til Kommuneloven § 23-2 skal kontrollutvalget føre tilsyn med at vedtak som kommunestyret treffer ved behandlingen av revisjonsrapporter, blir fulgt opp. Kontrollutvalget behandler oppfølging av rapporter fortløpende. Gjennomgang av egne saker gjøres ved behov.

2.8.6 RAPPORTERING

Kontrollutvalget rapporterer årlig til kommunestyret om sin virksomhet.

Rapporter fra gjennomførte forvaltningsrevisjonsprosjekter og eierskapskontroller videresendes kommunestyret til endelig behandling.

2.8.7 SAMORDNING AV KONTROLL

Kravet til samordning av tilsyn og egenkontroll er forsterket i ny kommunelov. Endringen i kommuneloven medfører at statlige etater og kommuner må ha et tettere samarbeid.

Dette for at forvaltningsrevisjoner og tilsyn sees i sammenheng for felles læring og utvikling av tjenester. Kommuneloven sier også at det statlige tilsynet skal ta hensyn til relevante forvaltningsrevisjoner og vurdere den samlede tilsynsmengden i kommunen. Sekretariatet sørger for å legge inn forvaltningsrevisjoner i den nasjonale tilsynskalenderen. Kontrollutvalget går fortløpende igjennom tilsyn gjennomført av statsforvalteren.

3 ANNET

Det er viktig at kontrollutvalget er gitt ressurser til å kunne holde seg oppdatert på sine arbeidsområder og med det kunne delta på kurs og konferanser som arrangeres både lokalt og nasjonalt.

I tillegg til kurs som arrangeres av Konsek Trøndelag bør følgende konferanser vurderes:

Følgende konferanse bør prioriteres:

- Regional konferanse i regi av Konsek i januar 2024 (Røros)

Følgende konferanser bør vurderes:

- NKRF's kontrollutvalgskonferanse i februar 2024 (Gardermoen)

- Forum For Kontroll og Tilsyn ´s kontrollutvalgskonferanse i juni 2024. (Gardermoen)

4 KONTROLLUTVALGETS BUDSJETT 2024

Etter kontrollutvalgsforskriften § 2 skal kontrollutvalget utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen. For at forslaget vil foreligge tidsnok til at kommunen kan få innarbeidet dette i sine budsjetter, så behandler kontrollutvalget denne saken i sitt septembermøte.

Kontrollutvalget har behandlet forslag til samlet budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet for 2024, [jf. sak 28/23](#). Kontrollutvalgets egen aktivitet, kjøp av sekretariatstjenester og kjøp av revisjonstjenester inngår i budsjettet.

Kontrollutvalgets forlag til budsjetttramme for kontroll- og tilsynsarbeidet skal følge formannskapetets innstilling til kommunestyret.

5 SEKRETARIATSFUNKSJONEN FOR KONTROLLUTVALGET

Konsek Trøndelag IKS leverer sekretariatstjenester til Folldal kontrollutvalg med en oppdragsansvarlig sekretær fra avdelingskontoret i Os i Østerdalen.

Sakspapirene er å finne på nettstedet til Konsek Trøndelag; www.konsek.no

6 PLAN FOR MØTEVIRKSOMHETEN I 2024

Se vedlegget for kontrollutvalgets møteplan. Denne gir en oversikt over behandling av faste saker.

Kontrollutvalget forbeholder seg retten til på eget initiativ å foreta endringer i planen og evt. gå inn på andre saker eller prosjekter som ikke er nevnt.

Endring av møteplan kan også bli nødvendig av hensyn til saksgang eller av andre årsaker.

Vedlegg

VEDLEGG - MØTEPLAN

Temaer til behandling 2024		Nov -23	29. jan	18. mars	6. mai	16. sept	18.nov
Behandling av prosjektplan (ved behov)							
Bestille risiko -og vesentlighetsanalyse			x				
Vurdering av eierskapskontroll for 2024			x				
Bestilling av prosjektplan 2024						x	
Vedta plan for forvaltningsrevisjon 2025-2028					x		
Gjennomgang av vedtak i kommunestyret - Bridgerapport				x			
Etterlevelseskontroll 2023						x	
Kontrollutvalgets årsplan 2024		x					
Kontrollutvalgets årsplan 2025							x
Behandle rapport forvaltningsrevisjon (ved ferdigstillelse)							
Behandle rapport evt. eierskapskontroll (ved ferdigstillelse)							
Uavhengighetserklæring i fra revisjonen		x					x
Status revisjonsarbeidet, orientering fra revisjonen		x					x
Kontrollutvalgets årsmelding 2023			x				
Planlagte orienteringer fra administrasjonen	Økonomi						
	Restanseoversikt			x			
	Annet						
Uttalelsene til kommunens årsregnskap/årsberetning 2023					x		
Dialogmøte med kommunedirektør			x				
Dialogmøte med ordfører – ved behov			x				
Kontrollutvalgets årsplan/møteplan for 2025							x
Budsjett for kontroll og tilsynsarbeidet 2025						x	
Innføring kommunalt regnskap? Evt. andre tema?				x			
Opplæring nyinnsatt utvalg		x					

Datoer for kurs

Regionalt kurs	15. januar	Røros
KU-konferansen NKRF	31.jan - 1. feb	Gardermoen
Fagkonferansen FKT	4. - 5. juni	Gardermoen
Kontrollutvalgslederskolen FKT, del 1	17. nov	Digital
Kontrollutvalgslederskolen FKT, del 2	5. - 6. februar	Gardermoen

Bør prioriteres !

Kontrollutvalgets arbeidsform

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Os kommune

Møtedato

20.11.2023

Saknr

38/23

Saksbehandler Torill Bakken**Arkivkode****Arkivsaknr** 23/329 - 3**Forslag til vedtak:**

Kontrollutvalget legger diskusjonen til grunn for det videre arbeidet i utvalget.

Saksopplysninger:

Kontrollutvalgets leder har bedt om å få fremlagt en sak der kontrollutvalgets medlemmer diskuterer hvordan utvalget skal legge opp sitt arbeid og hvordan utvalgets medlemmer skal holde seg orientert om kommunens virksomhet for å ivareta tilsynsoppgaven på en god måte. Det er særlig med bakgrunn i at kontrollutvalget skal være et upolitisk organ som jobber mot konsensus i sine vedtak.

Kontrollutvalget har tidligere hatt en sak som het "Eventuelt", hvor de kunne ta opp ulike saker til diskusjon. Sakslisten i offentlige organer skal inneholde bestemte saker, blant annet fordi sakene skal være forsvarlig utredet. Saken som tidligere het "Eventuelt" kan gjennomføres på andre måter, som for eksempel ved å ha en sak som heter "Aktuelle saker for utvalget". Hensikten med denne posten vil være å diskutere saker som kan være aktuelle for utvalget, slik at utvalget i vedtaket kan gjøre bestilling av en sak til påfølgende møter. Det bes om at kontrollutvalget diskuterer hvordan de ønsker dette.

I tillegg må utvalget altså diskutere hvordan de ønsker å legge opp sitt arbeid. Denne saken kan ses i sammenheng med årsplan for kontrollutvalget for 2024.

Sekretariatet foreslår her noen punkter i uprioritert rekkefølge, som det kan være aktuelt å diskutere:

- Kontakten/samspeilet med kommunestyret
- Kontakten med ordfører/kommunedirektør
- Samspeilet i kontrollutvalget på møter, kontakt mellom møter
- Hvilken informasjon ønsker kontrollutvalget å få tilgang til, og i hvilken form?
- Skal kontrollutvalgets medlemmer fordele og ha spesielt ansvar for å følge opp politiske saker/politiske utvalg?
- Hvordan håndtere henvendelser fra innbyggere og andre?
- Deltakelse på kurs og samlinger

Konklusjon:

Sekretariatet har i saksfremlegget pekt på noen områder som kan være av interesse å diskutere. Medlemmene har forskjellig bakgrunn og mulig også ulikt syn på hvordan tilsynsoppgaven skal løses. Dette gjør at en har alle muligheter til å få til gode diskusjoner om kontrollutvalgets arbeidsmåte og arbeidsoppgaver.

Referatsaker

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Os kommune

Møtedato

20.11.2023

Saknr

39/23

Saksbehandler Torill Bakken

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 23/419 - 2

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar referatsakene presentert i møtet 20. november 2023 til orientering.

Vedlegg

1. Rapportering 2. tertial 2023
-Kommunestyrets sak 26/23 - Samlet saksfremstilling
2. Lurer du på om du er inhabil - dette bør du vite
3. Kravet om kjønnsmessig balanse gjelder formannskapet som helhet
4. Protokoll fra årsmøte 25.10.2023 med vedlegg
5. Ordfører må sette alle innkomne innbyggerforslag på saklisten
6. Invitasjon regionsamlinger 2024

Saksopplysninger:

Sekretariatet vil presentere følgende dokumenter som referatsaker:

1. Kommunestyret behandlet i møte 21.09.2023, sak 26/23. Vedtaksbrev med samlet saksframstilling er vedlagt.
2. Artikkel i Kommunal Rapport om habilitet/inhabilitet.
3. Artikkel i Kommunal Rapport om kjønnsmessig balanse.
4. Protokoll i fra årsmøtet i Revisjon Midt-Norge
5. Artikkel i Kommunal Rapport om hvordan kommunestyret bør behandle et innbyggerforslag som inneholder flere delforslag.
6. Invitasjon til regionsamling for kontrollutvalget

Konsek Trøndelag IKS

Postboks 2564

7735 STEINKJER

MELDING OM VEDTAK

RAPPORTERING TERTIAL 2, 2023

Kommunestyret behandlet i møte **21.09.2023** sak **26/23**

Følgende vedtak ble fattet:

1. Os kommunestyre tar til orientering status for 2. tertial og planlagte tiltak for å komme i balanse. Kommunestyret ber om en samlet oversikt på effekten av nødvendige innsparingstiltak for å nå kostnadsbudsjettet for 2023, dette innen 31.okt. Politisk ledelse og kommunedirektør må legge frem konkrete muligheter for økte inntekter i kommunestyremøte den 23.nov 2023.
Os kommunestyre forventer at kommunedirektøren fortsetter arbeidet med kostnadsreduserende tiltak med mål om balanse for regnskap 2023.
2. Nytt prosjekt 090071 Oppgradering Os brannstasjon vedtas inn i budsjettet med kr 375.000 inkludert merverdiavgift. Kr 375.000 inkl. mva. reduseres samtidig på prosjekt 090027 Oppgradering av kommunale veier.

Med hilsen
OS KOMMUNE

Marit Gilleberg
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevet signatur

Vedlegg: Samlet saksfremstilling

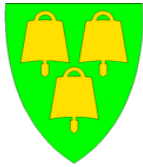
Vedlegg 1

Utskrift til:

Virksomhetsleder (som videreformidler til andre aktuelle)

Ved økonomisk støtte/søknad om tilskudd må søker sende inn anmodning om utbetaling til Os kommune. Det må oppgis kontonr. og vedlegges dokumentasjon på at eventuelle vilkår er oppfylt.

Vedtaket kan påklages innen 3 uker fra den dag vedtaket ble gjort kjent for deg/dere ved mottak av denne henvendelsen. Eventuell klage sendes skriftlig til Os kommune, Rytrøa 14, 2550 Os i Østerdalen, inneholdende klagebegrunnelse og/eller andre opplysninger som kan ha betydning for endret saksutfall.

SAMLET SAKSFRAMSTILLING

Arkivsak: 23/830

RAPPORTERING TERTIAL 2, 2023

Saksbehandler: Vidar Mortensen

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
35/23	Formannskapet	07.09.2023
26/23	Kommunestyret	21.09.2023

Vedlegg:

RAPPORTERING FINANSFORVALTNINGEN
RAPPORTERING NÆRINGSFONDET OG KONSESJONSAVGIFTSFOND
OVERSIKT RESTANSER
STATUS INVESTERINGSPROSJEKTER

Saksopplysninger:

Kommunestyret gjorde følgende vedtak 22.06.2023:

«Kommunestyret ber kommunedirektør sende ut en samlet oversikt på effekten av nødvendige omstillingstiltak, slik at vi når kostnadsbudsjettet for 2023».

Oppsummert:

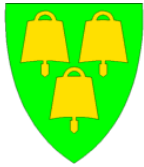
Kommunedirektøren anslår et merforbruk for 2023 på 5 millioner ut fra foreliggende fakta og dagens forventede skatteinntekter. I tillegg har Os kommune dratt med seg et underskudd på 2,5 millioner grunnet tilskudd TFF; jmfør regnskap 2022.

Det ser ut til at helse og omsorg og oppvekst vil gå i balanse i 2023. Dette avhenger imidlertid av hvordan vi inntektsføres ekstraordinært tilskudd til ressurskrevende brukere. (4,6 millioner er pr nå ført på finansinntekter og spørsmålet er om de skal overføres rammeområde helse og omsorg).

Når det gjelder oppvekst, som også omfatter flyktningetjenesten, er årsresultatet på dette rammeområdet avhengig av integreringstilskuddet. Os kommune har budsjettert med et integreringstilskudd på 6,4 millioner som omfatter bosetting fra tidligere år + 5 nye flyktninger. Det anslås et underskudd her på 1,5 mill.

Os barnehage har et underskudd pr nå på ca 1 million. Det synes utfordrende å ta inn dette i løpet av fire måneder sjøl med tiltakene som er gjort for å få ned sykefravær og vikarbruk.

Det er gjort flere tiltak innen energieffektivisering. Vi ser at tiltakene som er gjort har en tydelig (og umiddelbar) effekt på energiforbruket.

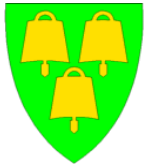
Det er flere usikkerhetsfaktor som påvirker årets resultat:

- Får Os kommune kompensert alt til bosetting flyktninger?
- Utgifter til sykefravær, vikarer og innleie fra vikarbyrå. I 2023 går det ut 1,2 millioner ved legekantoret som Os kommune ikke får refundert til permisjoner.
- Det er gjort flere store innkjøp på nye systemer - nytt personal og økonomissystem, nytt saksbehandlersystem. Utgifter til lisenser går over budsjett med 1,4 million.
- Lønnsoppgjøret- her er det lagt inn 3,9 % lønnsvekst
- Føring av reguleringspremie på 20 millioner, gjelder framtidig pensjon

Status	Merforbruk 1 tertial	Merforbruk 2 tertial	Forbruk 2. tertial	Prognose ut 2023
Administrasjon		0.2	17,767	0
Data systemer, lisenser	1	1,4		1,4
Oppvekst	1,6 million	2,2	31,764	1
Bosetting flyktninger		1,5		1,5 ?
Helse og omsorg	2, 8 millioner	2,8 *inkl tilskudd TFF	63,042	2,5 (TFF «manglende tilskudd » i 2022)
Kultur		-0,125	1,752	0
Landbruk		0	0,674	0
Kommunalteknikk	2,3 million	0.9 inkl. VA-gebyr	9,571	1,0
Sum virksomhetene			124.7 mill.	
Inntekter:				
Rammetilskudd			114 .200	
Renter og avdrag (utgift)			- 8,336	
Periodisering: Sjølkostfond Tilskudd TFF Bruk av fond			8 mill.	
Sum inntekter			113,9 millioner	
Merforbruk	7,6		10,8 mill.	7,5

*Dette omfatter 2.027 i mindre tilskudd til TFF i 2022, jamfør fjorårets regnskap og en faktura som tilhørte TFF i fjor på kr 550.000. Det er periodisert et tilskudd til TFF på 8 millioner; men som først avklares i forbindelse med regnskap 2023.

Det er kommet inn 4,6 millioner i ekstraordinært tilskudd til TFF som skal gå til helse og omsorg, men som er ført på finansinntekter.

Investeringer:

Det er kjøpt inn ny og større brannbil i regi av det interkommunale samarbeidet. Dette medfører et behov for å utvide garasjen og det foreslås derfor at det flyttes 300.000 fra prosjektet kommunale veier /asfaltering til dette prosjektet.

Saksvurdering:

1.Politisk område

1.1. 1.Tertial

Planlagte tiltak:

- Få et mer rettferdig system ad betaling for ressurskrevende
- Slå sammen utvalg og gå gjennom alle utvalg som skal oppnevnes i ny valgperiode
- Gjennomgang av reglementer

Status:

Reglementet for seniorpolitikk er redusert til 5/6 dager ekstra fri etter fylte 62 år.

2.Administrasjonen

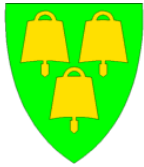
2.1. 1.tertia

Planlagte tiltak:

- Antall årsverk i Os kommune må reduseres i samarbeid med alle virksomheter.
- Kommunen digitaliserer på mange områder, som gjør at serviceavtaler og lisenser økes mye. Det er nødvendig å finne områder en kan effektivisere og redusere antall ansatte ved mer bruk av digitaliseringsverktøy.
- Kompetansebanken fortsetter og der alle utlysninger skal vurderes
  - Mulig inndragelse av stillingen eller tidsavgrenset vakanse
  - Mulig overføring av arbeids- og ansvarsområde til andre i egen eller andre virksomheter
  - Kan deler av oppgaven utgå eller kan andre overta oppgaven
  - Kan oppgaven digitaliseres eller ved bruk av robotløsninger?
  - Kan dette løses i interkommunalt samarbeid?
- Forankre økonomiutfordringene i ledergruppene i alle virksomheter; jamfør innføring av nytt budsjettssystem Framsikt fra 2024
- Revidere reglementer
- Få ut effekter av økende grad av digitalisering
- Gjennomgang av organisasjonsstruktur

2.2 2.tertia

Merforbruk på 1, 6 millioner og der 1,4 er på digitalisering, lisenser og programmer.

Os kommune har digitalisering som et fokusområde og vi må bare henge med på dette. Disse utgiftene styrer vi i liten grad, men fordi vi er en liten kommune bruker vi en forholdsvis større andel pr innbygger enn større kommuner. Det betales ofte pr bruker.

Servicekontoret innfører et nytt booking system – booke brukstid på anlegg og betale direkte i systemet. Vi håper dette vil forenkle tilgangen og forenkler også betalinga.

Vi kjøper mange nye systemer/programmer i samarbeid med Røros og Holtålen og betaler egentlig systemer 3 ganger. (ACOS, ERP, VISMA, Helseplattformen)
Vi har imidlertid spart noe på at vi samarbeider og får rabatter. Ellers ser vi at nye systemer forenkler en del arbeidsprosesser.

3.Oppvekst

3.1 . 1. tertial

Planlagte tiltak:

- Os barnehage må sees under ett og avdelingene må hjelpe hverandre ved sykefravær for å få ned kostnadene til vikarer
- Helårseffekten og innsparing på 4,4 millioner får virkning fra nytt skoleår i forbindelse med overgangen til en skole. Dette skjer ved at vikariater avsluttes, årsverk inndras ved naturlig avgang, ikke innleie av vikarer mm. Det blir en rektor i stedet for to fra skoleåret 2023/24.* Innsparing på langsikt skal dokumenteres
- Utrede energieffektivt og hensiktsmessig skolebygg for framtida

* Det er lagt inn innsparing på 50 % for 2023 ved overgangen til en skole. Det betyr at det er satt av 2,2 millioner fra disposisjonsfondet for å opprettholde drifta som før fram til nytt skoleår 23/24.

3.2 2. tertial

Avvik på 2,5 millioner innen oppvekst etter 2. tertial. Dette omfatter merforbruk barnehage på 1 million og usikkerhet rundt integreringstilskuddet.

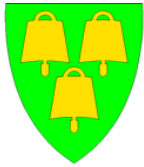
Nasjonal endring:

Det er et Stortingsvedtak om at det blir gratis SFO i kjernetida for 2. trinn fra og med høst 2023. Derfor noe usikkerhet på hva dette vil utgjøre. Det er sagt at dette er hensyntatt i rammetilskuddet.

Flyktingetjenesten

Arbeidet med flyktninger utgjør en vesentlig del av virksomhet oppvekst. Kommunedirektør vil derfor endre tittel på dette rammeområdet til oppvekst og samfunn Dette for å synliggjøre at oppvekst arbeider med oppgaver langt utover oppvekst og oppvekstsjef vil få flere andre samfunnsoppgaver etter overgangen til en skole. Det er arbeid med bosetting flyktninger, barnevern, folkehelse, trafikksikkerhet mm.

Flyktingetjenesten har en utgift på 1,5 million til flyktninger, som blir dekt opp når det justeres for inntekter fra finans etter korrekt antall bosatte flyktninger.

Overgangen til en skole

Som følge av nedlegginga av Dalsbygda skal bemanningen reduseres med 4,4 millioner; jamfør Framtidas skole og forutsetninger som er lagt til grunn. Årsvirkningen av å legge ned Dalsbygda skole er totalt sett på ca.5.1 millioner. Virkningen utgjør for 2023 utgjør $5/12 = 2.1$ million og vil avhjelpe budsjettmål for oppvekst inneværende år.

FDV Dalsbygda skole reduseres med kr. 400.000.

Barnehagene

Sykefraværet er redusert i barnehagen. Det er jobba med flere tiltak etter 1. tertial som har redusert utgiftene til vikarer i 2. tertial.

Det er jobbet med å hjelpe hverandre på tvers av avdelingene og drive som en barnehage. Personalsammensetningen på avdelingsnivå er ny fra høst 2023.

4. Landbruk

I tråd med budsjett

5.Helse og omsorg

5.1. 1.tertia

Planlagte tiltak i 1 tertial.

- Virksomheten jobber med å redusere bruk av vikarbyrå
- Avtale om bruk av sykepleier gjennom vikarbyrå sies opp fra september
- Kompetanseheving gjennom å stimulere ansatte til å ta fagbrev
- Redusere bemanning på natt der det er mulig
- Endret bemanningsbehov innen TFF – 1 årsverk
- Redusert behov innen administrasjon på 0,4 årsverk da vedtak og vederlagsberegning er enklere å håndtere i Helseplattformen (HP) / erstatter flere manuelle operasjoner
- Endring 1 årsverk legekantor grunnet utsettelse HP og arbeid med migrasjon av data

5.2 2.tertia

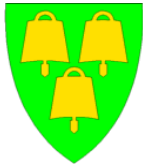
- Helse og omsorg er i balanse etter 2 tertial når vi tar hensyn til at det er utgiftsført manglende dekning til ressurskrevende brukere på 2.027 for 2022 og en faktura på kr 550.000 innenfor TFF som tilhørte fjoråret..
- Under finansinntekter er det ført et ekstraordinært tilskudd til TFF på 4,6 millioner som vel bør overføres helse og omsorg.

Innsparinger ut 2023

200.000 Psykisk helse: 40 % reduksjon

250.000 Helsykepleier vakanse?

300.000 Endring fra legekantor HP til avdelingskontor

150.000 Vakanse helse- og omsorgssjef ut 2023
100.000 40 % reduksjon - helsesekretær

Andre forhold

Os kommune har flere ressurskrevende brukere over 67 år, men tilskudd til ressurskrevende brukere stopper etter 67 år. Avvik på 1,1 til vikarer på sykehjemmet.

TFF- mindre i tilskudd grunnet dødsfall i 2. tertial. Det ser ut som TFF holder budsjettet på 17 millioner. Ekstra vakter på 2,7 millioner

6. Kultur

I tråd med budsjett

7. Kommunalteknikk

7.1 1.tertia

Planlagte tiltak:

- Gjennomføre energieffektiviserende tiltak
- Planlegge energieffektive nybygg (Helsehus, skole, og Nørnesjordet 6-16
- Selge boliger og bygninger kommunen ikke trenger
- Innkjøp av vaskeroboter
- Løpende kvalitetssikring av investeringer i tråd med vedtatt økonomireglement

7.2. 2.tertia

Det er et negativt avvik på kr 934.000,- når vi trekker fra selvkostområdene.

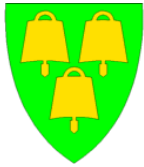
Fjernvarmeprisen steg kraftig f.o.m. januar 2023, fra 1,05 kr/kWh til 1,65 kr/kWh. Sammenligner vi med fjorårets forbruk, utgjør en økning på kr 834.000,- for alle bygg med fjernvarme på årsbasis. Dette utgjør en økning i forhold til budsjettet på ca. kr 556.000,- for 2 tertial.

Når det gjelder strømforbruket, vises det til vedlegget om strømforbruk i Os kommune, med oversikter fra kraftselskapet. Vi ser at tiltakene som er gjort har en tydelig (og umiddelbar) effekt på energiforbruket.

Når det gjelder strømforbruk i Os Kommune 2 tertial 2023, tar vi med noen eksempler.

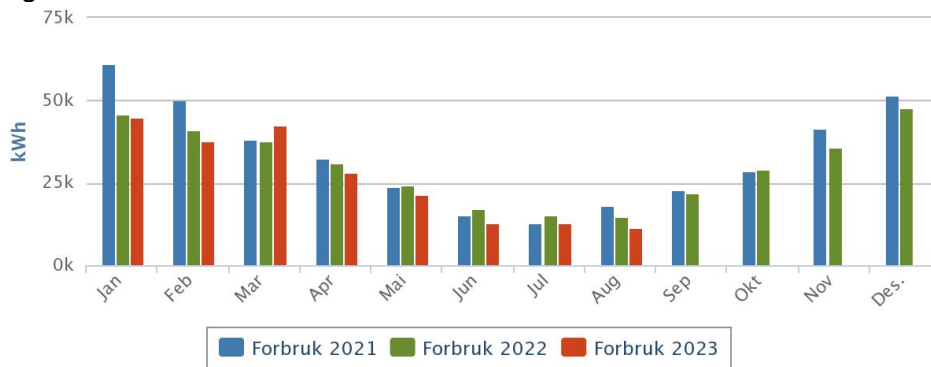
Nedenfor vises et utvalg grafer på diverse bygninger som har hatt høyt forbruk, der det er gjort tiltak som har effekt på forbruket. Eksempelvis Oshallen og Enovatilskudd på Nørnesjordet 18 (se nedenfor).

- Forbruket på gatelyst viser nedgang på 48% i strømforbruk etter investeringer i nye gatelyst.
- Nørnesjordet 18 viser nedgang i strømforbruk på 28% etter vindusbytte og etterisolering av loft.

- Ved Oshallen er det i sommer installert solceller på taket. Dette vises godt på forbruket med en nedgang for juli og august på 45% i innkjøpt kraft.
- Os skole ligger an til en nedgang i energiforbruk i 2023 på 50 000 kWh
- Tiltak for strømreduksjon som er utført våren/sommeren 2023 er solceller på taket til Oshallen, luft-luft varmepumper på Hagenjordet og Snekkerskolen, ny ledbelysning på hele kommunehuset og ny ledbelysning i Dalsbygda barnehage.
- Behovet for fjernvarme er omtrent likt med tilsvarende periode i 2022.

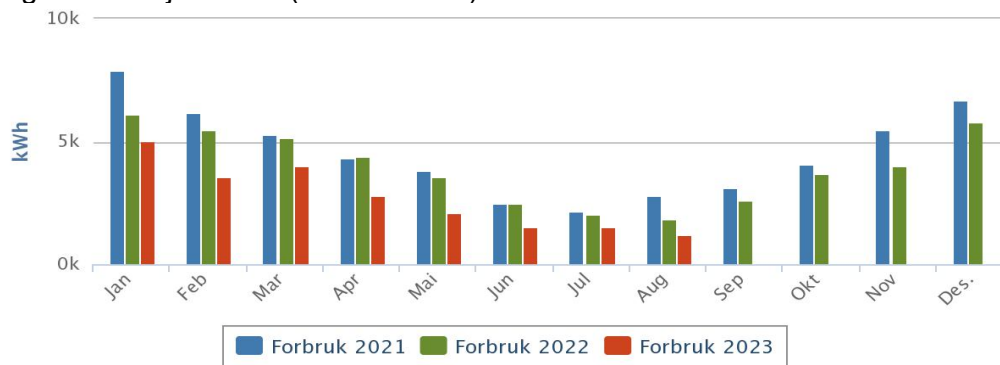
Fig.1 Kommunehus

Forbruk 2022 Jan-august: 224845 kWh

Forbruk 2023 Jan-august: 211085 kWh

Fig.2 Nørnesjordet 18 (Fellesarealer)

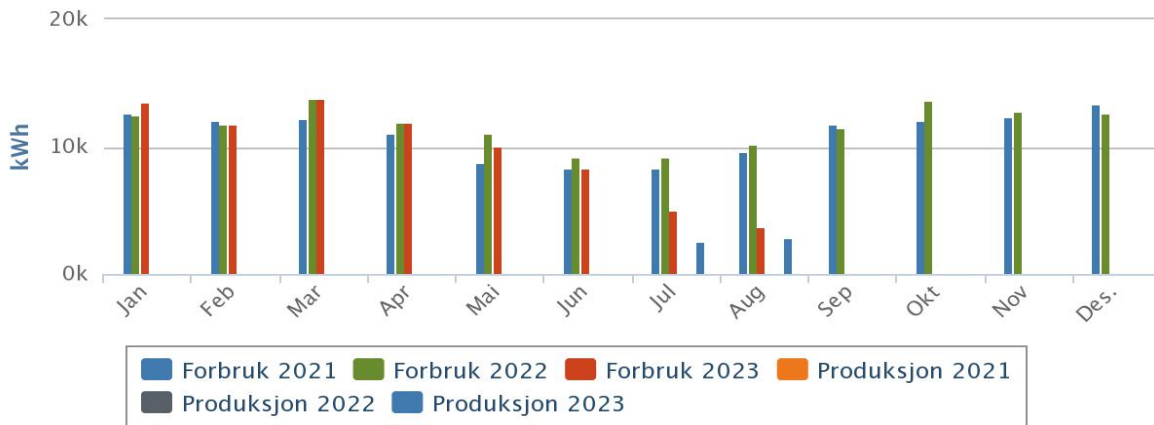
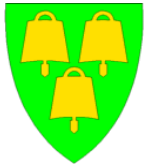

Forbruk 2022 Jan-august: 30698 kWh

Forbruk 2023 Jan-august: 21806 kWh (-29% i forhold til 2022)

Fig.3 Oshallen

Forbruk 2022 Jan-august: 88096 kWh

Forbruk 2023 Jan-august: 78240 kWh

Renhold

Det også et vesentlig avvik på vikarer til renhold. Det jobbes kontinuerlig med tiltak for å få ned sykefraværet. Vi håper og tror at robot (og gulvaskemaskin) vil være med på å redusere sykefraværet på sikt (det er flere bygninger som har golv som er tunge å renholde). Vikarkostnadene blir fort like store som kostnadene ved innkjøp av robot.

Uværet Hans

Selv om uværet Hans ikke førte til mange skader i Os kommune, er det ikke til å komme forbi at kostnadene for veivedlikeholdet øker raskere enn nødvendige budsjettøkninger på dette området. Opprusting av veier og vedlikehold av veier har blitt og blir fortsatt dyrere og mer krevende år for år.

Diverse

Som nevnt i første tertial er det fremdeles slik at kostnadene til forsikringer og serviceavtaler er større enn budsjettet. Noen av disse kostnadene er nok budsjettet innen IKT.

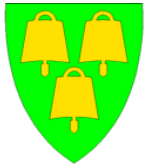
Det har også vært mindre aktivitet og dermed mindre inntekter enn budsjettet innen bygge- og delesaker og innen oppmåling.

Tiltak:

- Fortsette gjennomføring av energieffektiviserende tiltak
- Planlegge energieffektive nybygg (helsehus, skole, og Nørnesjordet 6-16)
- Selge boliger og bygninger kommunen ikke trenger
- Intensivere arbeidet med å få ned sykefraværet innen renhold.
- Sørg for at utleieboliger ikke står tomme lenge ved fraflytting.

På sikt må Os kommune legge flere kostnader over på brukere/beboere/leietakere av boliger og bygg. (Strømforbruk, kommunale gebyrer) For to av boligbygningene har leieinntektene vært mindre enn strømkostnadene alene. Grunnen til at kommunen tar noen av disse kostnadene, er for at ikke noen av leietakere skal bli uforholdsmessig belastet for strøm fordi de har blitt «tildelt» gamle boliger som er lite energieffektiv.

Det er også viktig å tildele boliger raskt når en bolig blir fraflyttet, slik at det ikke står tomt for lenge. Da mister vi uforholdsmessig store inntekter.

8.Finans

Finans ligger 4,4 mill. over budsjett.

Det er alltid en usikkerhet om skatteinntektene blir slik det er prognostisert.

Det er også usikkerhet om budsjettet for renter på lån holder for 2023.

Risikovurderinger etter 2. tertial

Os kommune har flere risikoområder med merforbruk og som må følges opp spesielt:

	<i>Budsjett 2023</i>	<i>1. tertial budsjett</i>	<i>1. tertial regnskap</i>	<i>2. tertial budsjett</i>	<i>2. tertial regnskap</i>	<i>Avvik</i>
Antall årsverk	216.6					
Lønn inkl. sosiale kostnader	161.622	56.904	59.490	100.930	112.349	11.419
Bruk av sykevikarer	4.975	1.680	3.960	3.25	4,9	1,65
Bruk av vikarbyrå	0,890	0.300	2,0	0,6	4,4	3,8
Energikostnader	6,9	2,3	2,5	4,14	3,73	+0,4
Serviceavtaler, lisenser IKT	4,87	2,83	4,28	3,35	4,78	1,43

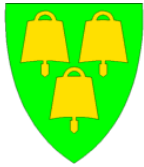
Investeringer:

Det er kjøpt inn ny og større brannbil i regi av det interkommunale samarbeidet. Dette medfører et behov for å utvide garasjen og det foreslås derfor at det flyttes 300.000 (netto) fra prosjektet kommunale veier /asfaltering til dette prosjektet.

Det opprettes et nytt prosjekt 090071 Oppgradering Os brannstasjon. Det foreslås å flytte budsjettet med kr 375.000 inkludert merverdiavgift fra prosjekt 090027 Oppgradering av kommunale veier til prosjekt 090071 Oppgradering Os brannstasjon.

Innstilling:

1. Os kommunestyre tar til orientering status for 2. tertial og planlagte tiltak for å komme i balanse.
Os kommunestyre forventer at kommunedirektøren fortsetter arbeidet med kostnadsreducerende tiltak med mål om balanse for regnskap 2023.
2. Nytt prosjekt 090071 Oppgradering Os brannstasjon vedtas inn i budsjettet med kr 375.000 inkludert merverdiavgift. Kr 375.000 inkl. mva. reduseres samtidig på prosjekt 090027 Oppgradering av kommunale veier.

Behandling/vedtak i Formannskapet den 07.09.2023 sak 35/23

Innstillingen enstemmig vedtatt (5-0).

Vedtak:

1. Os kommunestyre tar til orientering status for 2. tertial og planlagte tiltak for å komme i balanse.
Os kommunestyre forventer at kommunedirektøren fortsetter arbeidet med kostnadsreducerende tiltak med mål om balanse for regnskap 2023.
2. Nytt prosjekt 090071 Oppgradering Os brannstasjon vedtas inn i budsjettet med kr 375.000 inkludert merverdiavgift. Kr 375.000 inkl. mva. reduseres samtidig på prosjekt 090027 Oppgradering av kommunale veier.

Behandling/vedtak i Kommunestyret den 21.09.2023 sak 26/23

Følgende informasjon var sendt ut til kommunestyret i tillegg til sakspapirene:

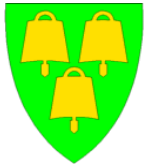
Kommunedirektør fikk kontrakt til signering fredag 15.09.2023 ad Nørnesjordet 6-16. Kontraktsummen er på 19,787 millioner med moms. Tilbudet er ikke innenfor vedtatt budsjettramme som er på 17 mill inkl mva. Saken og kostnadsramma til prosjektet må derfor på nytt til kommunestyret. Dette betyr 2,787 millioner over vedtatt ramme. Det er drøfta at nytt gulv kan kuttes ut. Dette vil redusere kostnadene noe. Noen andre investeringsprosjekter kan utsettes til 2023. Det viser seg at anbudsgrunnlaget for nødstrømsaggregat er for dårlig og må ut på nytt(700.000). Det betyr at det kan overføres midler fra flere andre prosjekter og slik at låneramma ikke utvides. Dette må vi komme tilbake til etter en grundigere vurdering.

Forslag fra SV og AP v/Arne Horten:

Tilleggsforslag etter første setning på punkt 1 i innstillinga;

Ihht. vedtak i sak 17/23, punkt 7 og 8, ber kommunestyret om en samlet oversikt på effekten av nødvendige innsparingstiltak for å nå kostnadsbudsjettet for 2023, dette innen 31.okt. Politisk ledelse og kommunedirektør må legge frem konkrete muligheter for økte inntekter i kommunestyremøte den 23.nov 2023.

Tilleggsforslaget vedtatt 12 mot 3 stemmer (SP)
Innstillingen med tilleggsforslag enstemmig vedtatt (15-0).

Vedtak:

1. Os kommunestyre tar til orientering status for 2. tertial og planlagte tiltak for å komme i balanse. Kommunestyret ber om en samlet oversikt på effekten av nødvendige innsparingstiltak for å nå kostnadsbudsjettet for 2023, dette innen 31.okt. Politisk ledelse og kommunedirektør må legge frem konkrete muligheter for økte inntekter i kommunestyremøte den 23.nov 2023.
Os kommunestyre forventer at kommunedirektøren fortsetter arbeidet med kostnadsreducerende tiltak med mål om balanse for regnskap 2023.
2. Nytt prosjekt 090071 Oppgradering Os brannstasjon vedtas inn i budsjettet med kr 375.000 inkludert merverdiavgift. Kr 375.000 inkl. mva. reduseres samtidig på prosjekt 090027 Oppgradering av kommunale veier.

Lurer du på om du er inhabil? Dette bør du vite

Kommunal Rapport 03.10.2023

Det er ikke farlig å være inhabil som politiker, men det blir feil hvis du ikke opplyser om det.

Habilitetssaker i rikspolitikken de siste månedene har satt habilitet for politikere på dagsordenen. Også lokal- og fylkestingspolitikere må forholde seg til habilitetsregler, og de fleste kommuner og fylker har greie regler for dette. Er du ny i kommunestyret eller fylkestinget, er habilitetsregler noe du må sette deg inn i.

Inhabilitet eller ugildhet innebærer at det foreligger omstendigheter som er egnet til å svekke tilliten til en persons upartiskhet. Slike omstendigheter kan være slektskap til den saken gjelder eller økonomiske interesser i utfallet av saken. Hvis man er inhabil, skal man ikke delta i behandling av saken.

«Når kan jeg være inhabil?»

Fagsjef for Folkevalgprogrammet i KS, Dag-Henrik Sandbakken, forteller i Kommunal Rapports podkast Kontrollutvalget, om hvordan man går fram når man skal få sin habilitet vurdert. Det starter med at den enkelte representant selv skjønner at «nå kommer en sak der jeg kan være inhabil».

1. Når du får saker til behandling må du spørre deg selv: Er det noe ved denne saken som gjør at man kan stille spørsmål ved min habilitet? Hvis du er i tvil, meld ifra til ordfører i god tid før møtet, så ordfører kan få administrasjonen til å vurdere habiliteten din. Husk å gi alle nødvendige opplysninger.
2. Når du kommer til møtet og saken åpnes, ber du om ordet, går på talerstolen og forklarer situasjonen. Eksempel: Min ektefelle har økonomiske interesser i denne saken. Så trer du til side mens kollegiet behandler saken om din habilitet. Ordfører vil ofte komme med en tilråding. Hen vil kanskje si at jeg råder kommunestyret å erklære representanten for inhabil. Så stemmes det. Noen ganger er det kanskje også en liten debatt hvis det er uenighet.
3. Dersom kommunestyret eller fylkestinget har bestemt at du er inhabil, får du ikke delta i behandlingen av saken. Da må du fratre, og sette deg bak i rommet eller på siden. Du trenger ikke å forlate rommet.
4. Når dette er godt forberedt, har man ofte innkalt vara som tar plass i behandlingen av saken.

Tren habilitetsmuskelen

I KS' folkevalgprogram, som er en slags politikeropplæring, brukes det mye tid på dette temaet. Det blir brukt eksempler, og man trener rett og slett opp habilitetsmuskelen.

Fagsjef for Folkevalgprogrammet i KS, Dag-Henrik Sandbakken, mener det er lurt å trene på habilitetseksempler.

Dersom man har vært med på å behandle en sak og har vært inhabil, kan vedtaket bli ugyldig. Vedtaket kan klages inn til lovlighetskontroll hos Statsforvalteren og departementet.

– Det er viktig at habilitetsreglene ikke er et bekvemmelighetsflagg. Du skal ikke be om å bli erklært inhabil fordi saken blir litt vanskelig for deg, eller at det blir litt for nært med naboer, bekjente eller kollegaer, sier Sandbakken.

Engasjement fører heller ikke til inhabilitet. Om du har snakket varmt for en sak fra talerstolen i kommunestyret, drevet en Facebook-gruppe for en sak, gått i demonstrasjonstog for den samme saken, er du ikke inhabil når saken kommer til kommunestyret. Et eksempel på dette er en utbygging du er veldig imot, og som du har engasjert deg for å stoppe.

Av og til vedtar kommunestyret at en representant er inhabil for å være på den sikre siden. Et eksempel er fra Indre Østfold, der en representant hadde et nært vennskap til en utbygger. Han kunne vært habil, men meldte seg inhabil for unngå unødige spekulasjoner.

Aksjer og folkevalgte

Å eie aksjer som folkevalgt, er en tematikk som er blitt mye diskutert etter oppmerksomheten rundt Erna Solbergs ektefelle Sindre Finnes' aksjekjøp. Det er fullt mulig for alle å handle aksjer selv om man sitter i et kommunestyre eller fylkesting. Og det er ikke like problematisk som for rikspolitikere og særlig regjeringsmedlemmer, påpeker Sandbakken.

– Men kjøper du aksjer i et lokalt selskap, må du passe på dersom det kommer en sak til kommunestyret eller fylkestinget som omhandler det selskapet, sier Sandbakken.

Dette lurer de fleste på

Kommunal Rapport har spurt to ordførere om hvordan de håndterer habilitet. Høyre-ordfører Beate Skretting i Grimstad sier den vanligste årsaken til at politikere vil ha sin habilitet vurdert, er at man har verv som, for eksempel som styremedlem, eller er ansatt i det firmaet en aktuell sak angår.

– Noen ganger vurderes også habilitet når det gjelder nært vennskap eller andre relasjoner, sier Skretting.

Ordfører Beate Skretting (H) i Grimstad i Agder har selv vært inhabil på grunn av mannens styreverv.

Senterparti-ordfører Ida Stuberg i Inderøy nevner også styreverv som én av de vanligste årsakene til at folk vil ha sin habilitet vurdert.

– Den vanligste årsaken tror jeg må være når det er snakk om økonomiske tilskudd til diverse lag og foreninger der lokalpolitikere er medlemmer av styret i organisasjonen. Det kan for eksempel være styremedlem i et idrettslag som har søkt om økonomisk tilskudd til snøscooter eller lignende, sier hun.

Skretting sier at noen avgjørelser kan være vanskeligere enn andre.

– Det kan være vanskelig å vurdere habilitet når det gjelder relasjoner og nære vennskap som ikke faller inn under noen automatiske habilitetsregler i forvaltningsloven, men som er mer skjønsmessig vurdering av såkalt særegne forhold, sier hun.

De to ordførerne opplever ikke habilitetshåndteringen som generelt problematisk.

– Vi har stor bevissthet rundt dette, og det gjøres gode vurderinger av jurist når habilitetsspørsmål reises, sier Skretting.

– Lokalpolitikere er engasjerte folk og har tillitsverv ved siden av politikken. Min opplevelse er at kommunestyrets representanter er observante på å stille spørsmål når det oppstår forhold som krever habilitetsvurdering, sier Stuberg.

Ordførerne har vært inhabile

Skretting var inhabil i en sak om et idrettslag der mannen hennes var nestleder i klubben.

– Jeg stilte spørsmål om min habilitet i forkant av møtet, kommunestyret vurderte habilitetsspørsmålet, og saken ble behandlet uten at jeg deltok, sier hun.

Stuberg har også vært inhabil. Et eksempel var ved behandling av en sak om et samfunnshus hvor broren hennes var styreleder. Styret hadde søkt om fondsmidler til bolystiltak. Stuberg trådte til side mens saken ble behandlet.

– Et annet eksempel er at jeg er styreleder i Oi! trøndersk mat og drikke. Dette selskapet har gjennomført arbeidet med å revidere trøndersk matmanifest. Da Inderøy kommune skulle behandle saken politisk om kommunen også skulle tiltre det reviderte matmanifestet, ba jeg kommunestyret vurdere min habilitet, og trådte til side. Jeg ble erklært inhabil og deltok ikke i behandling av saken, sier Stuberg.

Kravet om kjønnsmessig balanse gjelder formannskapet som helhet

Kommunal Rapport 25.09.2023, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Når formannskapet skal velges ved avtalevalg, har ett parti bare kvinner på lista, de andre har ingen. Er det lov?

SPØRSMÅL: Ved valg til formannskap i vår kommune har partiene blitt enige om å gjennomføre dette som avtalevalg. Ved dette ønsker tre av partiene å stille felles liste med henholdsvis tre og to av listens medlemmer fra disse i formannskapet, mens den tredje samarbeidspartneren får første varamedlem for denne listen.

Det største partiet av disse tre ønsker å stille med tre kvinner på listen til formannskapet, det nest største med to menn. De to partiene som ikke er med i dette listesamarbeidet, stiller med én mann hver.

Spørsmålet er om dette er lovlig når en gjennomfører det som avtalevalg.

SVAR: [Kommuneloven § 7-7](#) krever at ved avtalevalg skal det angis i innstillingen «hvilket parti eller hvilken gruppe medlemmene representerer», og eventuelt «varamedlemmer for hvert parti eller gruppe».

Første spørsmål blir da om det utelukker at det settes opp en felles liste varamedlemmer for to eller flere partier eller grupper som er representert i kommunestyret. Eller om det er adgang for to eller flere partier eller grupper her til å «stille felles liste» ved dette valget, og da med felles liste over varamedlemmer.

Dette har ingen betydning for valget av medlemmer til organet, det skjer under ett for alle medlemmer slik det er avtalt i innstillingen. Men det vil være avgjørende hvor hvilket varamedlem som skal innkalles ved forfall av et av de faste medlemmene; om det er første varamedlem på den felles listen for varamedlemmer for de samarbeidende partiene, eller om det er første av varamedlemmene fra det av det parti eller gruppe som det medlem som har forfall, tilhører.

Lovens ordlyd gir ikke noe sikkert svar på dette, men det er vanskelig å se at det er noen avgjørende grunn til at ikke det skulle være lovlig å lage en slik felles liste over medlemmer og varamedlemmer.

Ved forholdsvalg etter [kommunelovens § 7-5](#) har vi (første avsnitt, siste setning) en bestemmelse om «en fellesliste som utgår fra flere partier eller grupper», og det er da naturlig å lese § 7-7 slik at det også er adgang til å etablere en slik «fellesliste» ved avtalevalg. Det må da komme til uttrykk ved at de partier eller grupper som samarbeider, viser dette ved en felles betegnelse for den gruppe disse representerer, og at det samme gjøres på en felles liste over varamedlemmer.

Ved avtalevalg er krav om kjønnsmessig balanse rettet mot organet som helhet. Dette må ivaretas ved sammensetningen av medlemmer i innstillingen. Ved avtalevalg til formannskapet gjelder det så langt det finnes medlemmer av det underrepresenterte kjønn i kommunestyret, uavhengig av partilknytning.

Dette må altså løses i fellesskap ved utforming av listen i innstillingen til avtalevalget. Noe tilsvarende krav gjelder ikke for listen over varamedlemmer. Disse rykker inn i nummerrekkefølge ved forfall i den gruppe de tilhører ved dette valget.

Vedlegg 3

I det eksemplet du viser her, vil tre av sju formannskapsmedlemmer være kvinner. Lovens krav om kjønnsmessig balanse ved avtalevalg vil da være oppfylt, selv om ingen av de to samarbeidende partiene har grupper som ville vært lovlige ved forholdsvalg.

MØTEPROTOKOLL

Årsmøte Revisjon Midt-Norge SA

Tid: 25.oktober 2023 kl 08:30-09:30

Sted: Teams

Åpning av møtet:

Leder av årsmøtet, Stian Brekkvassmo, Namsskogan kommune, ønsket velkommen til møtet og registrering av oppmøte ble godkjent.

Følgende møtte;

Kommune	Representant	Vararepresentant
Alvdal kommune	Mona Murud	
Bindal kommune	Britt Helstad	
Brønnøy kommune	Rune Andre Moe	
Flatanger kommune	Olav Jørgen Bjørkås fra kl 09:00	
Folldal kommune	Kristin Langtjernet til kl 09:15	
Frosta kommune	Frode Revhaug	
Frøya kommune	Kristin Furunes Strømskag	
Grane kommune	Ellen Schjølberg	
Grong kommune	Ann-Jeanette Klinkenberg	
Hattfjelldal kommune	Sølvi Andersen	
Heim kommune	Geir Rostad	
Herøy kommune		Einar Martin Nordnes
Hitra kommune	Björg Reitan Bjørgvik	
Holtålen kommune	Arve Hitterdal	
Inderøy kommune	Unn Elisabeth Trondstad Kristiansen	
Leka kommune		Marianne Hoff
Levanger kommune	Anita Ravlo Sand til kl 09:25	
Lierne kommune	Tor E Inderdahl	
Malvik kommune		Jan Inge Hov
Melhus kommune	Einar Gimse-Syrstad	
Meråker kommune	Kjersti Kjenes	
Namsos kommune	Frode Båtnes	
Namsskogan kommune	Stian Brekkvassmo	
Nærøysund kommune		Terje Settenøy
Oppdal kommune	Geir Arild Espnes	
Orkland kommune	Knut Even Wormdal	
Os kommune	Runa Finborud	
Osen kommune	Håvard Strand	
Rørøskommune	Isak Veierud Busch	
Røyrvik kommune	Kennet Tømmermo Reitan	
Selbu kommune	Tanja Fuglem	
Skaun kommune	Gunn Iversen Stokke	
Snåsa kommune	Arnt Einar Bardal	
Steinkjer kommune		Stein Erik Aalberg
Stjørdal kommune	Nelly Anita Lian	
Sømna kommune	Hans Gunnar Holand	
Tolga kommune		Knut Sagbakken
Træna kommune	Trond Vegard Sletten	
Tydal kommune	Jens Arne Kvello	
Vefsn kommune	Magnus Myrvold	
Verdal kommune	Pål Sverre Fikse	
Ørland kommune		Ole Kristian Strand
Åfjord kommune	Erling Iversen til kl 09:00	Kaja Hovde Bye fra kl 09:00

Forfall:

Kommune

Overhalla kommune

Representant

Hege Saugen

Vararepresentant

Johan Tetlien Sellæg
Siv Åse Strømhylden

Møtte ikke:

Kommune

Alstahaug kommune
Dønna kommune
Høylandet kommune

Representant

Peter Talseth
Nils Olav Jenssen
Hege Nordheim-Viken

Vararepresentant

Hanne Benedikte Wiig
Trine Hjortdahl
Jo Arne Kjølglum
Rune Kristian Grongstad
Sverre Lilleberre
Mona Hellesø
Rita Rosendal
Tommy Tørring
Knut Ola Vang
Sten Rino Bonsaksen
Bjørn Egil Enge
Marit Bjerkås
Tove Eivindsen
Hilde Sprækenhus
Torhild Haugann

Indre Fosen kommune
Leirfjord kommune
Midtre Gauldal kommune
Rennebu kommune
Trøndelag fylkeskommune
Vega kommune
Vevelstad kommune

Bjørnar Buhaug
Ivan Haugland
Sivert Moen
Ola Øie
Steinar Aspli
Andre Møller
Lillian Solvang

Årsmøtet hadde 43 medlemmer med 95 stemmer av 124.

Styret:

Hans S.U.Wendelbo
Elin Rodum Agdestein
Anne Birgitte S.Sklet
Oddvar Fossum
Torbjørn Måsøval
Arve Gausen
Merete Montero

styreleder
nestleder
styremedlem
styremedlem
styremedlem
styremedlem
observatør

Andre:

Arnt Haugan
Unni Romstad

daglig leder Revisjon Midt-Norge SA
ass.daglig leder Revisjon Midt-Norge SA

Jan A Sivertsgård

Ordfører Holtålen kommune som tilhører

Rådgiver(e):

Kommune

Representant

Saksliste:

SAK 7/23 GODKJENNING AV INNKALLING

Varsel om dato for årsmøtet ble sendt den 11.09.2023, sakliste ble sendt eierkommunene den 28.09 2023 og møtebok den 13.10.2023.

Vedtak (enstemmig):
Innkallingen godkjennes.

SAK 8/23 VALG AV REFERENT OG TO TIL Å UNDERSKRIVE PROTOKOLLEN

Forslag fremmet i møtet:

Referent: Unni Romstad
Underskrift protokoll: Sølvi Andersen, Hattfjelldal kommune
Erling Iversen, Åfjord kommune

Vedtak (enstemmig):
Forslag fremmet i møtet vedtatt

SAK 9/23 GODKJENNING AV SAKSLISTE

Innkalling og saksliste utsendt på forhånd.

Vedtak (enstemmig):
Sakslisten godkjennes

SAK 10/23 ORIENTERING FRA STYRELEDER OG DAGLIG LEDER

Vedtak (enstemmig):
Årsmøtet tar orienteringen til etterretning

▼ Behandling i årsmøte 25.10.2023

Saker nevnt fra styreleder:

- Kort oppsummering av bakgrunnen for at Revisjon Midt-Norge SA ble dannet og utviklingen fram til i dag.
- Revisjon Midt-Norge SA er en kompetansebedrift. Selskapet har inngående kjennskap til kommunene, har best kompetanse innenfor kommunal revisjon. RMN scorerer godt i benchmarking og er konkurransedyktig i markedet
- Økonomi:
  - Stordriftsfordeler og digitalisering har gitt gevinst for eierne

- Bevisst bruk av opptjent egenkapital har gitt økonomisk fordel for eierne. For å opprettholde nødvendig buffer må nå utvikling av honorar harmoniseres med selskapets kostnadsutvikling og prisutvikling i samfunnet generelt.
- Selskapet ønsker hele tiden å utvikle seg og bli bedre. Det ligger kvalitet i selskapet, og vi er stolte av selskapet.
- Revisjon Midt-Norge SA innfrir samfunnsoppdraget som eierne har gitt selskapet.

Daglig leder orienterte om:

- Kort orientering om antall ansatte, eiere og kontorstruktur. Nye eierrepresentanter vil få tilsendt ytterligere informasjon om selskapet
- Selskapet er Norges største revisjonsselskap når det gjelder revisjon av kommuner, og har et av de største kompetansemiljøene innenfor kommunal revisjon
- Økonomi:
  - Selskapet har levert på eiersignal om lavere utvikling av honorarer enn kommunal deflator. Selskapet har brukt av egenkapitalen de siste årene og den er i dag på samme nivå som på fusjonstidspunktet.
  - Har tatt grep for å øke inntektene, og har levert tjenester til andre revisjonsselskaper uten at dette går ut over eierkommunenenes ressurser.
  - Å kunne levere tjenester til eksterne vil gi en mer robust økonomi; noe som er positivt både for selskapet og eier. Det gir også et enda bedre fagmiljø.
  - Det er nødvendig med en økonomisk buffer for at selskapet skal kunne være offensivt og utvikle seg
- Ny strategi vil bli lagt fram for årsmøtet april 2024 og gir eiere en mulighet til å påvirke strategiske valg for selskapet

SAK 11/23 BUDSJETT 2024 OG ØKONOMIPLAN 2024-2027

Vedtak (enstemmig):

Årsmøtet vedtar framlagt forslag til budsjett 2024 og økonomiplan 2024-2027

SAK 12/23 VALG TIL STYRET, MØTELEDER MED VARA TIL ÅRSMØTET OG VALGKOMITE

Vedtak (enstemmig):

Som styremedlemmer velges:

Hans S.U.Wendelbo, Røros (2 år)
Torbjørn Måsøval, Frøya (2 år)

Som leder av styret velges:

Hans S.U.Wendelbo, Røros (1 år)

Som nestleder i styret velges:

Elin Agdestein, Steinkjer (1 år)

Som vararepresentanter til styret velges:

1.vara: Trude Holm, Verdal (2 år)
2.vara: ikke på valg
3.vara: Bente Estil, Lierne (2 år)
4.vara: Nils Olav Jenssen, Dønna (2 år)

Som valgkomité velges:

Tor Erling Inderdahl, leder, Lierne (4 år)
Kristin Furunes Strømskag, Frøya (4 år)
Sølvi Andersen, Hattfjelldal (4 år)

Som møteleder årsmøtet velges:

Siv Therese Aglen, Brønnøy kommune (4 år)

Som vara for møteleder velges:

Frode Revhaug, Frosta (4 år)

Protokolltilførsel:

Selskapets vedtekter sier ikke noe om valgkomiteens oppgave når det gjelder valg av ny valgkomite. Dette bør tas inn.

▼ Behandling i årsmøte 25.10.2023

Leder i valgkomiteen, Berit Hundåla orienterte om valgkomiteens arbeid. Valgkomiteen er kjent med at kjønnsbalansen i styret ikke er i tråd med selskapets vedtekter.

Forslag i møtet:

Kjersti Kjenes, Meråker kommune foreslår Frode Revhaug, Frosta kommune, som vara til møteleder til årsmøtet.

Årsmøtet voterte over valgkomiteens innstilling og forslag fremmet i møtet samtidig.

SAK 13/23 GODTGJØRING TIL STYRET I REVISJON MIDT-NORGE SA

Vedtak (enstemmig):

Alle godtgjøringer økes med 5 %

▼ Behandling i årsmøte 25.10.2023

Leder i valgkomiteen, Berit Hundåla orienterte om valgkomiteens innstilling

---

Sølvi Andersen

Erling Iversen

Stian Brekkvassmo, årsmøtets
leder

Rett avskrift:
Unni Romstad

Utskrift sendt: Medlemskommunene

Styrets sak 34/23					
Årsmøtets sak 11/23					
	Tekst	Økonomiplan	Budsjett 2024	Budsjett 2023	Regnskap 31.12.2022
3010	Honorar andre oppdrag	- 7 012 000	- 7 012 000	-5 375 000	-3 573 918
3110	Revisjonshonorar kommune	- 48 382 000	- 48 382 000	-45 192 000	-43 437 000
	Mersalg				-217 727
	Eksterne	- 220 000	- 220 000		
3120	Avgiftsfritt salg		-		
3702	Refusjon NKRF		- 100 000	-100 000	-118 075
3703	Fagdag		- 110 000	-110 000	-190 980
3704	Refusjon andre				-384 213
3705	Betaling ansatte vedr mobil				
3900	Andre driftsinntekter	- 610 000			-91 573
5800	Refusjon sykepenger		- 400 000	-400 000	-612 806
5810	Refusjon fødselspenger		-		-609 917
	Sum inntekter	- 56 224 000	- 56 224 000	-51 177 000	-49 236 209
	Sum lønnskostnader	46 616 899	46 616 899	43 431 000	43 244 497
	Sum honorar styret og repskap	317 000	317 000	280 000	276 125
	Sum andre personalkostnader	1 824 600	1 824 600	1 746 000	1 119 836
	TOTAL Sum personalkostnader	48 758 499	48 758 499	45 457 000	44 640 458
	Sum kontorlokaler		4 028 458	3 627 700	3 507 041
	Sum Leie maskiner + software IKT		1 286 350	1 103 200	961 777
	Sum inventar og utstyr		125 000	150 000	261 880
	Sum Eksterne honorar		577 900	615 000	577 759
	Sum kontorrekvisita		260 000	280 000	256 766
	Sum telefon og nettportaler		324 000	470 000	373 150
	Sum Reise- og diettkostnader		1 875 000	1 795 000	2 098 078
	Sum Reklame og markedsføring		150 000	250 000	654 418
	Sum kontingenter		593 000	513 400	558 451
	Sum andre kostnader		88 000	85 000	78 583
7810	Ordinære avskrivninger		500 000	500 000	473 521
	Sum TOTALE driftskostnader	9 807 708	9 807 708	9 389 800	9 801 424
	Total sum kostnader	58 566 206	58 566 206	54 846 800	54 441 882
	Driftsresultat	2 342 206	2 342 206	3 669 800	5 205 673
8040	Renteinntekter, bank	- 200 000	- 200 000	200 000	200 505
8090	Bruk av fond	- 2 142 206	- 2 142 206	3 469 800	-5 005 168
	Sum finans	- 2 342 206	- 2 342 206	3 669 800	-5 205 673
	Resultat etter finans	0	0	0	0
8980	Avsatt til fri egenkapital				
8981	Avsetning overskudd				

Ordfører må sette alle innkomne innbyggerforslag på saklisten

Kommunal Rapport 23.10.2023, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Hvordan bør kommunestyret behandle et innbyggerforslag som inneholder flere delforslag.

SPØRSMÅL: Det gjelder vilkårene i [kommuneloven § 12-1](#) og et forslag om å holde folkeavstemning om oppføring av en ny skole i kommunen. Forslaget er todelt med spørsmål:

- 1 om det skal bygges en ny skole, og
- 2 hvor denne skal ligge

Det første har kommunestyret behandlet flere ganger tidligere, sist for et år siden. Det ble da vedtatt at ny skole skal bygges. Men det var sterk uenighet om lokaliseringen, men dette ble ikke tatt under votering, idet det i stedet ble vedtatt at dette spørsmålet skulle utredes nærmere.

Kan forslagsstillerne kreve at dette innbyggerforslaget tas under behandling i kommunestyret, og hvis ett av delforslagene avvises, er det i så fall mulig å behandle bare den andre delen av dette innbyggerforslaget? Kan vi behandle f.eks. del 2 om lokalisering av ny skole når kommunestyret tidligere bare har tatt stilling til om skolen overhodet skal bygges? Eller faller hele forslaget om det er tatt stilling til det første av de to spørsmålene?

SVAR: Etter [kommuneloven § 12-2](#) er det bare kommunestyret som kan treffe vedtak om det skal holdes rådgivende folkeavstemning om et forslag om kommunens virksomhet. Som alminnelig regel er det også opp til kommunestyret selv om det vil sette et forslag om slik folkeavstemning på saklisten til et møte der.

Reglene i § 12-1 om innbyggerforslag er et unntak fra dette. Det er en bestemmelse gir kommunestyret plikt til å behandle og ta stilling til forslag som er satt fram med underskrift fra minst 2 prosent eller 300 av innbyggerne i kommunen.

Det er to begrensninger i denne retten for innbyggerne til å sette fram slike forslag. Den ene er at forslaget ikke skal ha samme innhold som et tidligere innbyggerforslag. Den andre er at forslaget ikke skal ha «samme innhold som en sak som er behandlet av kommunestyret».

Disse begrensningene gjelder imidlertid bare når innbyggerforslaget blir fremsatt for samme kommunestyre som tidligere har mottatt samme forslag eller har behandlet samme sak. Etter kommunevalget kan slike forslag fremsettes for det nye kommunestyret, uavhengig hva som har skjedd i forrige valgperiode. Men forslag som ble satt fram før kommunevalget, må antakelig anses som bortfalt når det nye kommunestyret er konstituert. Det betyr i så fall at hvis forslagsstillerne ønsker at et dette forslaget skal behandles i det nye kommunestyret, må de samle underskrifter og sette det fram på nytt.

Hvert av to slike delforslag må vurderes hver for seg. I motsatt fall ville man jo kunne fremtvinge omkamp i saker som er ferdigbehandlet av bystyret i samme valgperiode, ved ganske enkelt å føye til et nytt punkt på et eldre forslag.

Det er det sittende kommunestyret som skal ta stilling til om det er tale om «forslag med samme innhold som ett som tidligere er fremsatt», eller med «samme innhold som sak som er behandlet av kommunestyret». Det betyr at ordfører må sette alle innkomne innbyggerforslag på saklisten, selv om det er rimelig opplagt at de kan avvises av denne grunn. Dette gir også kommunestyret mulighet for å treffe vedtak om at det vil ta forslaget under behandling, selv om det mener det kunne avvises av denne grunn.

Vedlegg 5

Vedtak om ikke å ta innbyggerforslag til behandling, vil bare kunne påklages etter reglene i forvaltningsloven hvis det er tale om et enkeltvedtak, og da bare av den som er part i saken eller har rettslig klageinteresse i vedtaket. Men tre medlemmer av bystyret vil alltid kunne kreve at statsforvalteren foretar lovlighetskontroll av avvisningen av innbyggerforslaget, også om begrunnelsen for dette er at det er tale om sak «med samme innhold» som sak som er behandlet av bystyret i valgperioden.

Invitasjon til regionsamling for kontrollutvalgene

For at kontrollutvalgene skal få en best mulig start på valgperioden både som et kollegium og i sitt arbeid, så inviterer Konsek Trøndelag til regionale dagsamlinger.

Hensikten er å gi kontrollutvalget en økt motivasjon og trygghet i rollen så tidlig som mulig i valgperioden slik at de i større grad kan bidra til en bedre måloppnåelse for kommunen.

Tid og sted

Tid: 09:30 – 16:00 (inkl. registrering frem til kl 10:00):

Røros: mandag 15. januar

Trondheim: tirsdag 16. januar

Steinkjer: onsdag 17. januar

Mosjøen: torsdag 18. januar

Intensjon og utbytte

- Få motivasjon og engasjement for oppgaven
- Få en dypere forståelse for hva kontrollutvalgsrollen går ut på
- Bedre forståelse av hvordan samspillet mellom aktørene i egenkontrollen kan utvikles
- Utvikle mål for hva utvalget vil oppnå i løpet av perioden
- Gjøre utvalget bedre rustet til å møte uforutsette hendelser
- Utveksle erfaringer og knytte nettverk med andre utvalg i regionen

Det legges opp til mye gruppearbeid og refleksjon innad i det enkelte kontrollutvalg og i plenum. Sekretærene for de enkelte utvalgene deltar og vil gå mellom sine utvalg. Prosessveileder Ellen Halsbog Lange fra NKRF vil sammen med våre folk fasilitere dagen.

Program (foreløpig)

KL 09:30 Registrering med enkel servering

KL 10:00 Innledning av aktørene i egenkontrollen - Hva forventer de av et kontrollutvalg og hvordan kan vi få til et godt samspill?

Jobbe med ulike oppgaver som for eksempel:

Når skal kontrollutvalget agere, og hvordan?

Domstol eller bidra til læring og forbedring?

Jobbe på oppdrag for kommunestyret og samtidig være uavhengig. Hva innebærer det i praksis?

Hvor er det størst risiko for at noe kan gå galt – fremgangsmåte og prioritering?

KL 12:30 – 13:30 LUNSI

KL 13:30 «Slik vil vi jobbe» - Innledning og arbeid i grupper

Hvordan kan det enkelte kontrollutvalg jobbe for å drive en aktiv kontroll?

Vi starter en prosess med en bevisstgjøring på hva kontrollutvalgene kan forvente av aktørene i egenkontrollen og hva som er deres mål med arbeidet i kontrollutvalget.

KL 15:30 – 16:00 Oppsummering og avslutning

Påmelding og kostnad

Pris er selvkost, men maksimum kr 2000 pr medlem. Det faktureres i etterkant.

Påmelding innen den 5. januar 2024 til post@konsek.no

Oversikt over plassering

RØROS 15.JANUAR	TRONDHEIM 16.JANUAR	STEINKJER 17.JANUAR	MOSJØEN 18.JANUAR
OPPDAL	MALVIK	STEINKJER	LURØY
RENNEBU	MELHUS	LEKA	HEMNES
HOLTÅLEN	SKAUN	NAMSKOGAN	MO I RANS
RØROS	INDRE FOSEN	RØYRVIK	VEFSN
OS	ORKLAND	LIERNE	HATTFJELLDAL
TOLGA	HITRA	SNÅSA	GRANE
TYNSET	FRØYA	VERDAL	
ALVDAL	SELBU	FROSTA	
FOLLDAL	TYDAL	INDERØY	
	MIDTRE GAULDAL	NAMSOS	
	HEIM	OVERHALLA	
	ØRLAND	GRONG	
	ÅFJORD	HØYLANDET	
	MERÅKER	FLATANGER	
	LEVANGER	OSEN	
	STJØRDAL		
	TRØNDELAG FYLKESKOMMUNE		

Godkjenning av dagens protokoll

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Os kommune

Møtedato

20.11.2023

Saknr

40/23

Saksbehandler Torill Bakken

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 23/419 - 3

Forslag til vedtak:

Møteprotokollen i fra dagens møte i kontrollutvalget den 20.november 2023, godkjennes.

Saksopplysninger:

Det anbefales at protokollen gjennomgås og godkjennes etter møtet. Protokollen vil bli offentliggjort på våre nettsider umiddelbart etter godkjenning.

Konklusjon:

Protokollen gjennomgås og godkjennes etter møtet